

Biblioteca de Marianao Sant Boi de Llobregat

Programa funcional

Maig 2024

SUMARI

Presentació	3
Contextualització local	4
Territori.....	4
Dades sociodemogràfiques	4
Mercat laboral i renda disponible	5
Situació bibliotecària actual	6
Model i funcions de la biblioteca pública.....	9
El Model XBM de biblioteca pública.....	10
Funcions bàsiques de la biblioteca	11
Funcions específiques de la biblioteca de proximitat	12
La Biblioteca de Marianao com a nova àrea de polaritat dins el barri	13
Col·lecció.....	16
Espai	18
Emplaçament i distribució d'espais de la biblioteca	20
Descripció dels espais bibliotecaris	23
Zona d'acollida i promoció	23
Zona general	32
Zona per a infants i famílies.....	38
Espai de treball intern.....	43
Zones logístiques i de circulació	43
Zona exterior	44
Biblioteca de Marianao: quadre resum dels recursos	48
Biblioteca de Marianao: organigrama funcional de les àrees d'ús públic	49
Personal i hores d'obertura.....	50
Valoració econòmica	51
Despeses d'inversió inicial	51
Despeses anuals de funcionament i manteniment.....	52

Presentació

Aquest document desenvolupa el programa funcional de la nova biblioteca del barri de Marianao de Sant Boi de Llobregat, que ha de servir com a base per a la redacció del projecte arquitectònic i del pla de gestió del futur equipament. La creació de la nova biblioteca de Marianao suposa una prioritat de futur des de la seva incorporació com a proposta al Pla de biblioteques i de lectura pública de Sant Boi de Llobregat de 2007

Es preveu que la nova biblioteca s'ubiqui en un solar situat al carrer Lluís Pascual Roca 99, cantonada amb carrer Pi i Margall, a l'extrem sud del barri de Marianao, Districte 2. Al mateix temps, l'emplaçament es situa a l'extrem nord de l'àrea d'influència de la Biblioteca Central Jordi Rubió i Balaguer.

Aquest programa funcional se centra en les necessitats de recursos i espais de la nova biblioteca i els adapta a les característiques i superfície disponible de l'emplaçament proposat. L'informe ha estat realitzat per l'equip tècnic de la Gerència de Serveis de Biblioteques en col·laboració amb l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat i els responsables de les Biblioteques de Sant Boi de Llobregat.

El nou equipament ha de donar resposta a l'actual model de biblioteca centrada en les persones que té com a eixos fonamentals d'acció estratègica: el descobrir, l'aprendre, el crear i el compartir. La construcció de la nova biblioteca ha de permetre oferir més i millors serveis als habitants del Districte 2: Marianao, Can Paulet i Pedres Blanques.

Una de les característiques que han de tenir les biblioteques públiques és el fet d'estar adaptades a la comunitat que han de servir. Es fa necessària una adaptació de la biblioteca al propi entorn, i per aquest motiu s'amplia la idea de "donar serveis" per la de "prestar serveis adequats" a les necessitats canviants dels seus usuaris reals i potencials. Les noves necessitats de la ciutadania a l'entorn dels àmbits d'intervenció de la biblioteca pública: accés a la informació; suport a la formació; foment de la lectura; desenvolupament cultural; espai de relació; suport al desenvolupament personal i servei a nens i joves, fan necessari que s'avaluïn els serveis habituals de la biblioteca per a la seva adequació i se'n contemplin de nous. Això té una traducció directa en l'espai de la biblioteca pública i les sinergies que ha d'establir amb d'altres serveis culturals i educatius del territori.

El document que es presenta a continuació es desenvolupa a partir dels següents apartats: contextualització local, model i funcions de la biblioteca pública, col·lecció, espais, organigrama funcional, personal i hores d'obertura i valoració econòmica.

Contextualització local

Territori

Sant Boi de Llobregat és un municipi del Baix Llobregat amb una extensió de 21,94 km² i una població de 84.830 habitants (2023) que es manté força estable en els darrers anys. És la segona ciutat amb més habitants de la comarca del Baix Llobregat i la tretzena de Catalunya.

El municipi s'organitza territorialment en sis districtes: Ciutat Cooperativa i Molí Nou, Marianao, Centre, Vinyets i Molí Vell, Camps Blancs i Casablanca.

Districte	Habitants	%
01. Ciutat Cooperativa i Molí Nou	10.072	11,87 %
02. Marianao	32.287	38,06 %
03. Barri Centre	15.128	17,83 %
04. Els Vinyets i Molí Vell	16.120	19,00 %
05. Camps Blancs	5.666	6,67 %
06. Casablanca	5.557	6,55 %
Total	84.830	

Font: Ajuntament de Sant Boi. Portal de dades obertes

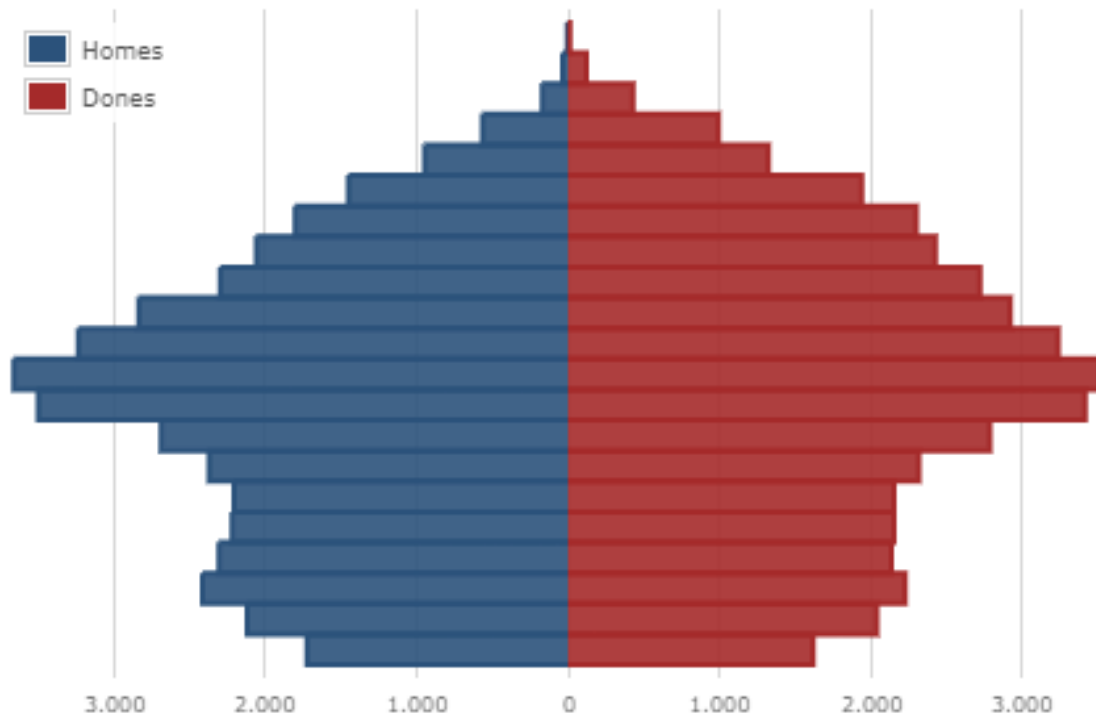
El barri més gran en termes de població és Marianao, que concentra gairebé el 40% del total de població de la ciutat, amb més de 32.287 habitants.

Dades sociodemogràfiques

L'estructura per edats i gènere de la població de Sant Boi de Llobregat és força similar a la distribució del conjunt de Catalunya, amb una important presència de població d'entre 40 i 54 anys. Cal tenir en compte que en un termini de 15 o 20 anys, aquests passaran a formar part del grup de gent gran. Les persones majors de 65 anys actualment ja suposen el 19,88% de la població. L'estructura demogràfica de la població cada cop és més envellida i les diferències en l'esperança de vida entre dones i homes fan que la vellesa estigui feminitzada al conjunt de la ciutat.

Per altra banda, tant joves com infants, són un públic a considerar, ja que aproximadament el 15% de la població la componen menors de 16 anys.

Població a 1 de gener. Per sexe i edat quinquennal. Sant Boi de Llobregat. 2022

Font: Idescat, a partir del Padró continu de l'INE.

La presència de població estrangera al barri de Marianao és de 8,36% habitants, inferior a la del municipi, 10,36%. Les nacionalitats estrangeres amb major representació són la marroquina, seguit de la xinesa, colombiana, peruana, veneçolana i hondurenys. Aquesta dada és inferior a la població d'altres nacionalitats de la demarcació de Barcelona, 15,48%, i del conjunt de Catalunya, 16,1%.¹

El 28,1% de la població de Sant Boi de Llobregat té estudis superiors, mentre que un 24,8% té finalitzats els estudis secundaris. A l'altre extrem, un 16,6% de població de 15 anys o més disposa com a màxim de titulacions d'educació primària o inferior. La proporció de ciutadans que té estudis universitaris és inferior a la que es dona al conjunt de Catalunya (33,9%), cosa que cal tenir en compte a l'hora de dissenyar la intervenció pública en cultura.²

Mercat laboral i renda disponible

Sant Boi de Llobregat registra el 2023 una taxa d'atur del 9,94%, similar a la de la Província de Barcelona, que és del 9,80%. Pel que fa a l'atur femení al municipi, un 12,20% de les dones actives estan desocupades.³

Per sectors, el 72,8% dels aturats (2.743,6 persones)⁴ pertanyen al sector serveis.

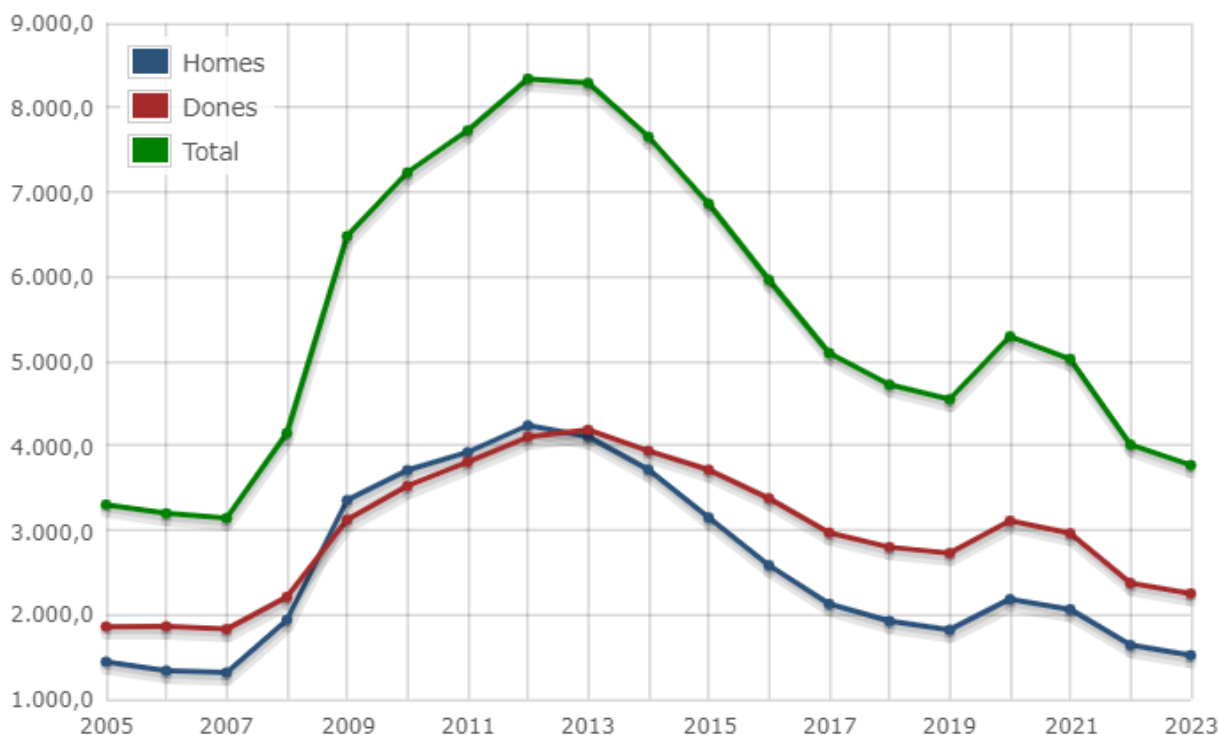
¹ Font: Idescat, 2022.

² Font: Idescat, 2022.

³ Font: Hermes. Informació estadística municipal, 2023.

⁴ Font: Idescat, 2023.

Atur registrat. Per sexe. Mitjanes anuals. Sant Boi de Llobregat. 2005-2023

Font: Departament d'Empresa i Treball.

A Sant Boi de Llobregat la renda bruta familiar disponible és de 1.394.337,22€ (2022), el que suposa una renda bruta familiar de 19.826,49€ per habitant de més de 16 anys. A la demarcació de Barcelona la renda bruta familiar disponible per habitant de més de 16 anys és de 23.454,53 €..⁵

Situació bibliotecària actual

Actualment Sant Boi de Llobregat disposa d'una xarxa urbana de biblioteques formada per:

- **Biblioteca Jordi Rubió i Balaguer:** la biblioteca central es va inaugurar l'any 2005, està ubicada al Districte 3 (Centre) i dona servei a tot el municipi. Té una superfície útil de 3.357 m2 (mòdul C2) i una plantilla de 18 persones (5 a càrrec de la Diputació de Barcelona i 13 a càrrec de l'ajuntament).
- **Biblioteca Maria Aurèlia Capmany:** aquesta biblioteca de proximitat es va inaugurar l'any 1993 i dona servei al Districte 1 (Ciutat Cooperativa i Molí Nou) del municipi. Té una superfície útil d'uns 500 m2 (mòdul P0) i una plantilla formada per un bibliotecari (a càrrec de la Diputació de Barcelona) i dos tècnics auxiliars (a càrrec de l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat).

L'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat va aprovar el *Pla Local de Biblioteques i de Lectura Pública* el 17 de desembre de 2007, que continua vigent. Aquest document inclou una acurada diagnosi de l'estat del servei bibliotecari al municipi, identifica les principals propostes de millora i línies estratègiques d'actuació en matèria d'equipaments, recursos, personal, coordinació de la xarxa urbana, comunicació, etc.

Per tal d'oferir un servei adequat a tot el territori, el pla proposa la creació d'una xarxa urbana formada per una biblioteca central i dos biblioteques de proximitat. Si bé cada biblioteca de la xarxa té una estructura i

⁵ Font: Hermes. Informació estadística municipal, 2023.

capacitat de gestió pròpia, l'organització de la xarxa de biblioteques es basa en els principis de coordinació i cooperació.

Per aconseguir aquest desplegament territorial destaca la **creació d'una biblioteca de proximitat al barri de Marianao**, al Districte 2.

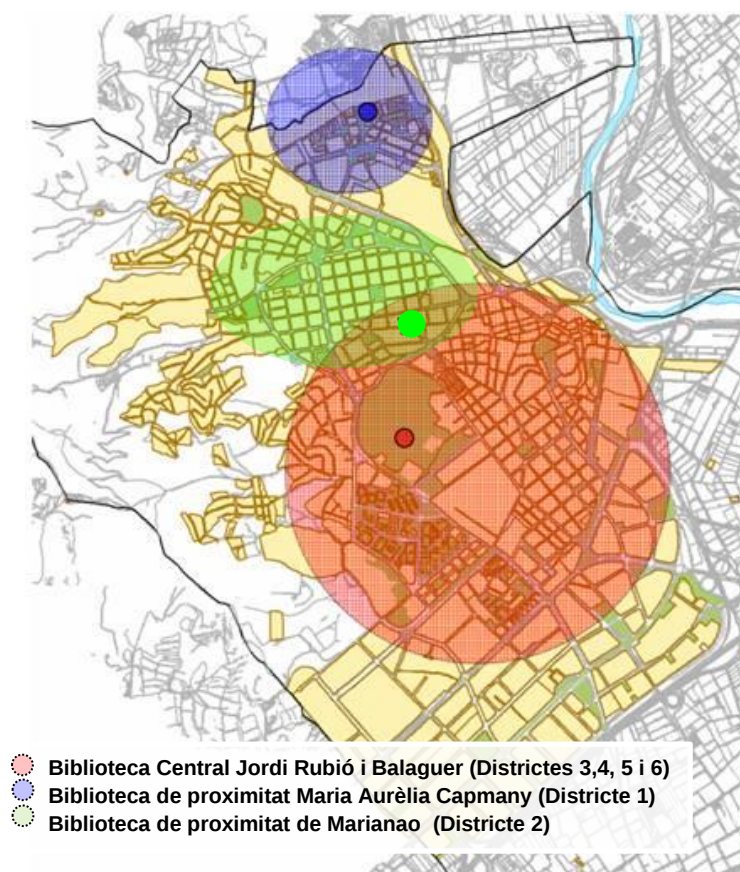
Marianao, amb 32.000 habitants, gairebé un 40% del total del municipi, és el districte més poblat de Sant Boi de Llobregat i, bona part de la població del districte es troba allunyada de les dues biblioteques existents a la ciutat. Actualment, aquests ciutadans veuen limitada l'accessibilitat a la Biblioteca Jordi Rubió i Balaguer per la distància, la forta pendent i la barrera física que suposa el Parc de la Muntanyeta.

La creació d'una biblioteca de proximitat ha de permetre oferir més i millors serveis als habitants del Districte 2: Marianao, Can Paulet i Pedres Blanques i completar la cobertura bibliotecària.

A tall de resum, la creació de la Biblioteca de Marianao permetrà:

- Oferir un nou servei bibliotecari de proximitat als habitants del Districte 2 més adaptat a les seves necessitats específiques.
- Completar el desplegament territorial de la xarxa urbana de biblioteques.
- Incrementar i reorganitzar els recursos de la xarxa urbana de Sant Boi de Llobregat i actualitzar el model de biblioteca municipal.
- Incrementar l'eficiència del servei de biblioteca i augmentar el seu ús.
- Potenciar les sinergies i col·laboracions amb altres serveis i entitats municipals.

A continuació es mostra la configuració del mapa de biblioteques de Sant Boi de Llobregat i les àrees d'influència directa dels tres equipaments: la Biblioteca Jordi Rubió i Balaguer, central urbana, ubicada al barri centre, la Biblioteca de proximitat M. Aurèlia Capmany, ubicada al barri de Ciutat Cooperativa, i la futura biblioteca de proximitat ubicada al barri de Marianao.

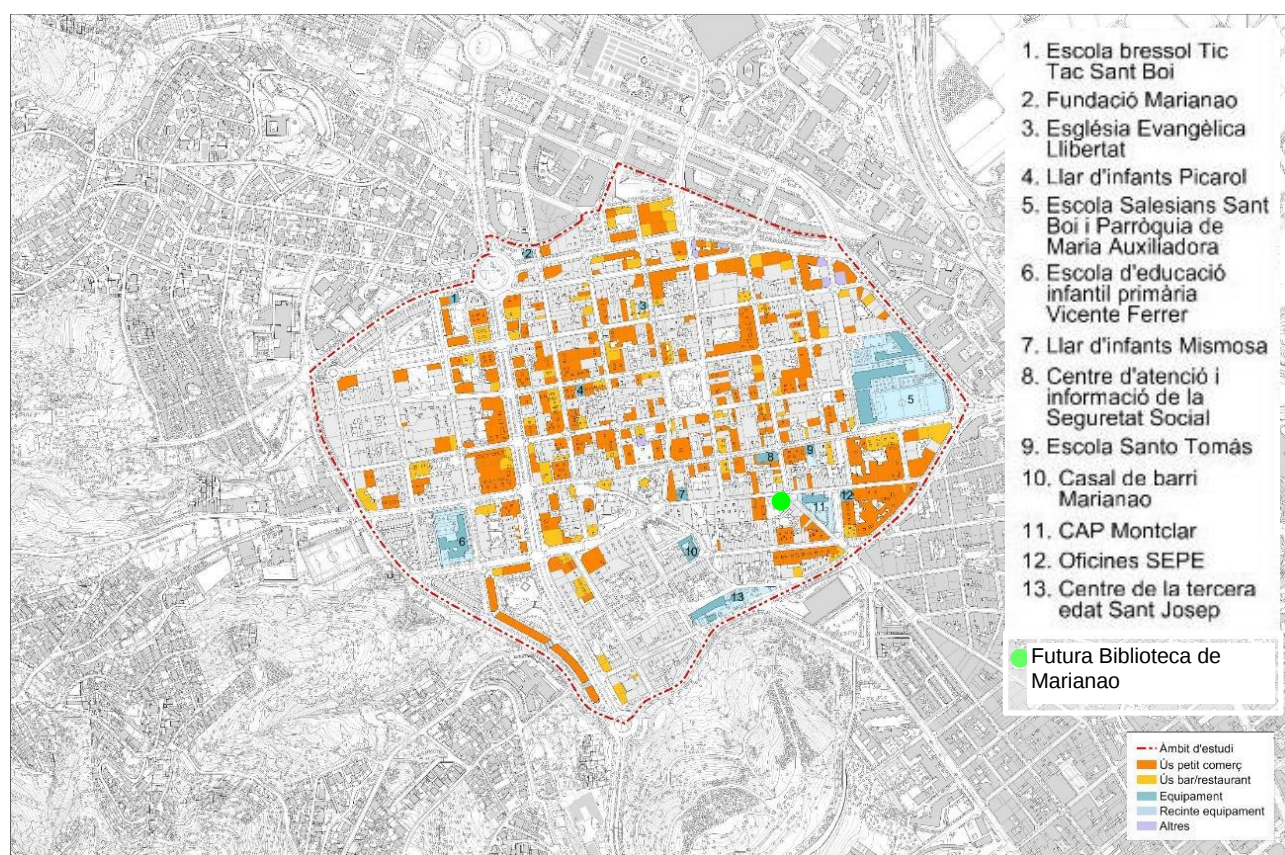
Font: Ajuntament de Sant Boi. Departament d'informació del territori i població

La nova biblioteca estarà ubicada en un solar situat al carrer Lluís Pascual Roca 99, cantonada amb carrer Pi i Margall, a l'extrem sud del barri de Marianao, Districte 2.

Al mateix temps, l'emplaçament es situa a l'extrem nord de l'àrea d'influència de la Biblioteca Central Jordi Rubió i Balaguer. Tot i la proximitat a la Biblioteca Jordi Rubió, a només 1,1 km i 13 minuts a peu, actualment l'accessibilitat es veu limitada per la barrera física que significa la forta pendent de la Muntanyeta.

La nova biblioteca de Marianao s'ubica al perímetre del barri a prop d'altres equipaments, com ara el Casal, el mercat i el CAP. La proximitat amb aquests equipaments podria potenciar els serveis de la nova biblioteca i actuar com a equipament de centralitat al barri. D'altra banda, altres serveis, sobretot de caràcter educatiu (escoles i instituts) quedarien més allunyats de la nova biblioteca.

A continuació es recull el detall dels equipaments de proximitat existents a l'eixample del barri de Marianao:

Font: L'ús social dels barris metropolitans. Informe sobre la vida pública al barri de Marianao de Sant Boi de Llobregat. Àrea Metropolitana de Barcelona, Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona, Barcelona Regional (Juliol 2022)

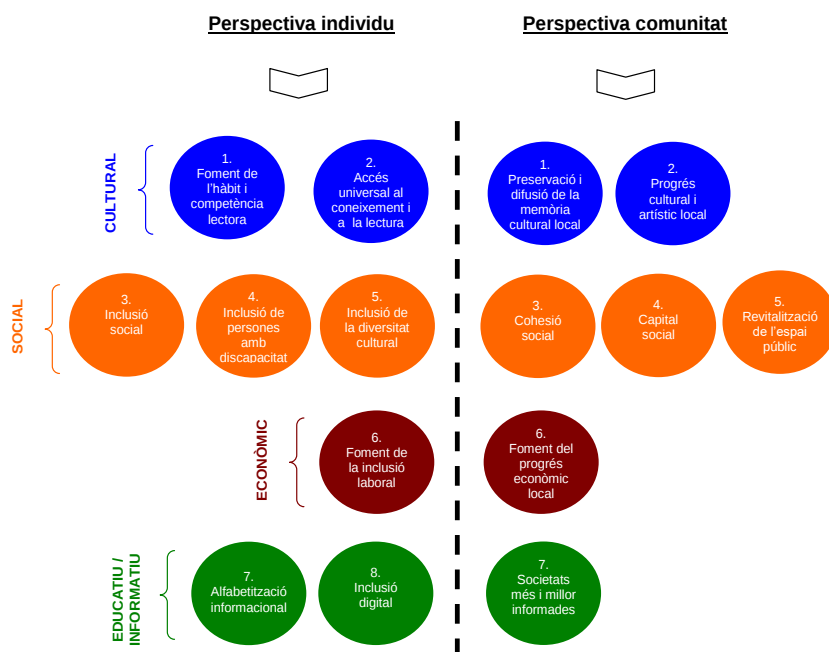
Model i funcions de la biblioteca pública

El model i les funcions de la biblioteca han evolucionat en els darrers anys, el desenvolupament ha anat des de la clàssica biblioteca contenidora de llibres a un concepte de biblioteca que pren el seu punt de partida en les necessitats i interessos de la ciutadania i que organitza l'oferta i les activitats basades en una comprensió molt més àmplia de la informació que el concepte clàssic d'educació general. Ha passat de garantir l'accés a la informació a potenciar la creació de coneixement.

Els elements de definició de la missió de la biblioteca pública es troben recollits en el *Manifest de la Biblioteca Pública de l'IFLA-Unesco (2022)*⁶:

“La biblioteca pública, porta local d'accés al coneixement, és un pilar bàsic per a la formació permanent, la presa de decisions autònoma i el desenvolupament cultural dels individus i dels grups socials. Reforça la salut de les societats del coneixement en facilitar l'accés, la creació i l'intercanvi de tota mena de coneixements, incloent-hi els científics i els locals, sense barreres comercials, tecnològiques o legals”.

La biblioteca és una protagonista important de la comunitat en la que s'insereix, un punt de trobada de diferents col·lectius i un centre neuràlgic de la vida cultural; en definitiva, una biblioteca que aporta valor a la societat amb un impacte cultural, social, educatiu i també econòmic en l'entorn al qual ofereix servei. Els quinze potencials beneficis que aporten les biblioteques⁷ són:

⁶ Manifest de la Biblioteca Pública de l'IFLA-Unesco [en línia]. <https://cobdc.org/wp-content/uploads/Manifest_IFLA_2022_CA.pdf>

⁷ Togores, Rosa. «El valor de les biblioteques públiques en la societat: el cas de la Xarxa de Biblioteques Municipals» [en línia]. [Barcelona]: Diputació de Barcelona, 2015.

<<http://www.diba.cat/documents/16060163/22275360/El+valor+de+les+biblioteques+p%C3%BAbliques+en+la+societat+E-LLIBRE.pdf>>

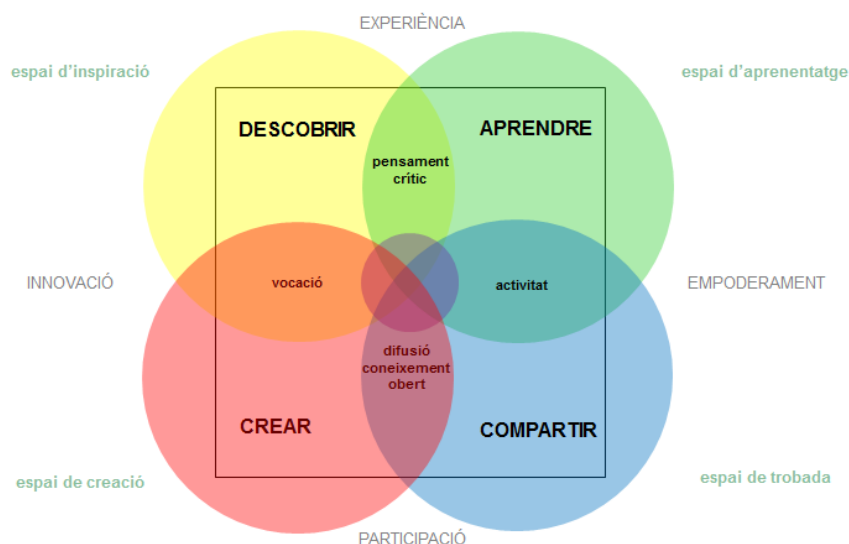
El Model XBM de biblioteca pública⁸

Fruit dels treballs realitzats en els darrers anys i producte d'un procés de reflexió compartit per adaptar els serveis a les noves necessitats de la ciutadania, la Gerència de Serveis de Biblioteques impulsa un Model de biblioteca que marca les línies i eixos estratègics en els quals pivotarà el servei de biblioteca en els propers anys a la Xarxa de Biblioteques Municipals (XBM). Es tracta d'una proposta que va més enllà de l'ús de l'espai, que s'inspira en altres models bibliotecaris existents en altres països⁹ i que incorpora les singularitats de la nostra realitat, que s'adapta al territori i encaixa amb els eixos per a la transformació i valor de la biblioteca, el pensament crític i la difusió del coneixement obert.

El nou Model XBM és una eina que marca el camí cap a la biblioteca del futur. Una biblioteca que conserva l'essència i innova en les metodologies dels serveis de foment de la lectura, l'accés a la informació i coneixement, el suport a la formació i l'espai de trobada. El model es planteja com una base comuna per a totes les biblioteques de la XBM però que, per a tenir un impacte, cada biblioteca ha d'adaptar-lo i singularitzar-lo d'acord amb el seu entorn.

En el Model XBM la relació entre les necessitats i els interessos de la ciutadania i l'accés a la garantia d'equitat social i al coneixement es representa en quatre àmbits d'acció estratègica, d'acord amb l'activitat que s'hi desenvolupa. Aquests àmbits són: Descobrir, Aprendre, Crear i Compartir, cadascun del quals està relacionat amb un espai conceptual:

- Una biblioteca on descobrir: **espai d'inspiració**
- Una biblioteca on aprendre: **espai d'aprenentatge**
- Una biblioteca on crear: **espai de creació**
- Una biblioteca on compartir: **espai de trobada**

Així mateix, el model XBM presenta els següents eixos per a la transformació i l'increment del valor social:

⁸ Model XBM de biblioteca pública [en línia]. <<https://www.diba.cat/biblioteques/model-xbm>>

⁹ L'esquema gràfic és una adaptació de: DorteSkot-Hansen, Henrik Jochumsen, CasperHvenegaard Hansen, «Thefourspace» [en línia], dins: Model programme for publiclibraries. Copenhagen: DanishAgency for CultureandPalaces, cop. 2013. <<https://modelprogrammer.slks.dk/en/challenges/zones-and-spaces/the-four-space-model-by-henrik-jochumsen/>>

- **Experiència:** en el centre dels processos d'aprenentatge i d'accés al coneixement.
- **Empoderament:** volem apoderar a la comunitat i fer-ho a través de l'aprenentatge, el coneixement i el pensament crític. I també volem apoderar els professionals de la biblioteca en el rol d'acompanyar els usuaris en el procés.
- **Participació:** facilitant la col·laboració, l'aprenentatge dinàmic, el desenvolupament individual i col·lectiu, i la connexió amb la comunitat.
- **Innovació:** establint les metodologies i emprant els recursos necessaris per a la creació de nou coneixement.

I posa el focus en:

- **Una biblioteca centrada en les persones** que dona resposta a les necessitats i interessos de les persones usuàries, que és flexible i aporta una major personalització dels serveis, on les persones participen dels processos de decisió i que facilita l'autonomia personal a través de l'autoservei. Una biblioteca generadora d'oportunitats, que incrementa el seu valor social a través dels programes que aporten un benefici directe i indirecte a la ciutadania.
- **Una biblioteca transformadora de l'entorn:** accessible i emplaçada en nuclis estratègics del territori; amb un projecte arquitectònic singular; sostenible i eficient, tant ambiental com econòmicament; amb aliances amb els agents, entitats i associacions del territori; un servei adaptat a l'entorn social, que en garanteixi l'equitat, la inclusió de la diversitat i el desenvolupament de la identitat individual i col·lectiva.

Funcions bàsiques de la biblioteca

Innovar sense perdre l'essència. Partint d'aquesta premissa i considerant l'aplicació del model XBM en la seva execució, les funcions bàsiques de la biblioteca pública són:

Foment de l'hàbit i la competència lectora

La biblioteca pública té una funció educadora i un compromís vers la lectura i els seus valors, principalment com una eina de creixement personal. Com a entitat dinàmica, impulsora i dinamitzadora, més enllà del seu paper de proporcionar accés gratuït a la lectura en qualsevol suport i mitjà d'informació, textual, sonor i audiovisual, en línia i presencialment, també té un paper actiu i essencial en la creació i foment dels hàbits de lectura.

Facilitar l'accés universal a la informació, la cultura i el coneixement

La biblioteca és el centre d'informació més important per als ciutadans, concebuda com un servei bàsic i necessari que té un paper predominant per a garantir la igualtat social dels seus usuaris en l'accés a tot tipus d'informació i coneixement. La biblioteca pública ofereix informació de la localitat on es troba emplaçada i aquella que afecta directament al ciutadà tant en la seva vida quotidiana com en els seus interessos professionals. Així mateix promou el desenvolupament cultural de l'individu i dels col·lectius a través de la seva acció cultural amb activitats de promoció lectora, debats i conferències, tallers d'innovació, etc. i oferint recursos d'innovació social per al desenvolupament del pensament crític, la recerca i l'acció comunitària.

Espai de generació de coneixement de suport a la formació continuada

La biblioteca pública dona suport a l'educació formal i la formació continua, facilitant els recursos i espais necessaris per a l'autoaprenentatge i la formació. A més de ser un espai que contribueix a l'aprenentatge al llarg de la vida, la biblioteca ha de potenciar activitats i programes d'alfabetització digital i informacional a la ciutadania. La biblioteca facilita la descoberta i l'exploració del coneixement i facilita l'assimilació del

coneixement a partir de l'experiència, impulsant la cocreació de nou coneixement amb laboratoris (BiblioLab) de creació, de ciència ciutadana i d'innovació social per a resoldre reptes socials en aliança amb altres agents de l'entorn.

Espai de trobada i espai comunitari

La biblioteca ha de ser un lloc de comunicació i intercanvi on es troben tots els serveis que donen resposta a les necessitats, demandes i expectatives dels usuaris actuals i dels usuaris potencials: ha de facilitar la connexió entre les persones i alhora que estiguin connectades amb l'entorn. El concepte actual de la biblioteca pública com a referent cultural del territori converteix aquest equipament en un lloc actiu obert a les iniciatives culturals i d'identitat amb el territori, que estimula els valors de la interculturalitat, solidaritat i participació. Promou els espais de trobada, socialització, diàleg, debat, intercanvi d'idees i experiències, i la participació ciutadana en activitats culturals i recreatives. La biblioteca entesa com a un punt de trobada de la comunitat ha de ser considerada un espai clau per contribuir a la cohesió social.

Funcions específiques de la biblioteca de proximitat

La Biblioteca de Marianao exerceix de biblioteca de proximitat, donant servei a una part localitzada del municipi. Aquest fet li ha de permetre un grau d'implicació elevat en la realitat social immediata i participar de manera activa en el desenvolupament de la seva àrea d'influència mitjançant una atenció personalitzada i l'adaptació dels seus serveis als interessos i necessitats de la comunitat.

Com a biblioteca de proximitat, les seves funcions bàsiques són:

- Ser el primer accés del ciutadà als serveis de lectura pública municipals.
- Treballar en xarxa amb la resta de biblioteques del municipi per apropar al ciutadà el conjunt dels serveis bibliotecaris de la ciutat.
- Participar activament amb les entitats culturals i educatives del barri per potenciar el teixit associatiu, contribuir a la cohesió social, potenciar la lectura pública i donar resposta a les necessitats dels habitants dels barris de la seva influència.
- Donar resposta a les demandes d'informació i de lectura més immediates del ciutadà en el seu entorn més proper.
- Apropar l'administració i els seus serveis a la seva àrea de cobertura.
- Ser un espai de trobada i d'intercanvi de referència en l'àrea geogràfica on s'insereix.

Per tal de portar a terme aquestes funcions és bàsic que la biblioteca disposi d'una gran capacitat d'adaptació i de resposta a l'evolució de les necessitats de l'entorn i establir relacions de cooperació amb el teixit associatiu i cultural del territori.

En les darreres dècades s'han produït grans transformacions tecnològiques, de consum cultural i del model educatiu que afecten directament al disseny dels espais, al servei i els recursos bibliotecaris. La creació de la nova biblioteca comportarà una major dotació de recursos, però també un nou tipus de servei bibliotecari d'acord a l'actual Model XBM de la Diputació de Barcelona.

La Biblioteca de Marianao com a nova àrea de polaritat dins el barri

El procés de programació de la nova biblioteca va identificar les necessitats de servei al barri i va contribuir a definir el relat de la biblioteca com a espai comunitari dinamitzador de la vida social i cultural del barri.

Les principals idees força obtingudes de la sessió i que defineixen l'essència del projecte són:

Espai de creació i aprenentatge

La biblioteca busca destacar com a **centre innovador que fomenti les habilitats del segle XXI** per garantir l'accés a la informació i coneixement a la població de proximitat. Es vol potenciar el rol de centre d'aprenentatge al llarg de la vida oferint capacitació en alfabetització digital i mediàtica per alinear-se en la línia estratègica de les biblioteques de la ciutat. Tot emprant metodologies que fomentin la pràctica, l'experiència i la participació activa dels usuaris.

Es destaca la necessitat del **servei d'aules d'estudi** individual en silenci per abordar la manca d'oferta a la ciutat, tant dins com fora de l'horari habitual de la biblioteca. Es valora l'opció d'accés autònom per adaptar-se a les diferents necessitats horàries dels usuaris.

D'altra banda, seria interessant disposar **d'espais per al treball** en grup i suport a l'aprenentatge amb una tolerància controlada al soroll per fomentar la col·laboració i la creació conjunta de coneixement. Tot això sense oblidar que l'espai d'interacció ha de conviure amb un *espai de silenci i estudi*, agradable i amb llum natural.

Espai de lectura i cultura

La biblioteca vol apropar al ciutadà el **plaer de la lectura i l'escriptura i la descoberta cultural**. Es promouran activitats culturals, tallers d'escriptura i música per fomentar la creativitat i l'oci a través de la cultura.

També es tindrà en compte la dinamització d'altres productes culturals i educatius com els jocs de taula i els videojocs.

Serà essencial el **treball coordinat de competència lectora amb els centres d'ensenyament**.

Compromís de connexió amb la comunitat

La biblioteca pretén ser un **punt central de la comunitat**, col·laborant amb les entitats veïnals, la Fundació Marianao, casal de barri, associacions de comerciants, centres cívics, escoles i altres col·lectius com ara entitats i col·lectius LGTBI+, feministes i de persones de diferent origen, fomentant aliances i reforçant la vida associativa existent.

Es vol obrir els espais a la comunitat de forma regulada i sense ànim de lucre amb la cessió **d'espais de suport** a les entitats i la ciutadania fora de l'horari de la biblioteca.

Aquests espais comunitaris singulars hauran de ser promotors de projectes i accions d'interès col·lectiu. Es destaca la importància del coneixement del barri, la promoció del patrimoni i la recuperació de la memòria oral per augmentar el sentit de pertinença.

El jardí de la biblioteca

S'esbossa la importància del **jardí per a la dinamització de la lectura**, activitats d'experimentació i promoció de la salut comunitària.

L'espai exterior es converteix en una **àgora social**, en un lloc agradable, amb encant, que convida no només a la interacció social sinó també a entrar a la biblioteca i a la immersió literària.

Preservació de zones verdes

S'expressa la preocupació pel medi ambient local i es destaca la intenció de **preservar zones verdes al jardí, la naturalització de l'edifici** o l'oferta d'un espai verd i fresc enmig d'una àrea amb intensitat de trànsit.

La biblioteca s'ha d'alinear amb les polítiques impulsades per la biblioteca central com agent que treballi activament per la naturalització dels espais urbans de la ciutat, destacant la salut i la biodiversitat com activadores de qualitat de vida. No es tracta de replicar accions sinó que adapti el seu propi discurs al seu entorn.

Accessibilitat universal

Es destaca la necessitat **d'accessibilitat universal, anant més enllà de les normatives legals**, per assegurar que la biblioteca sigui accessible tant físicament com comunicativa per a tothom. Es concreten aspectes com banys inclusius, lupes per a la lectura autònoma de persones amb discapacitat visual, disseny inclusiu, comunicació i senyalització.

L'accessibilitat universal no només beneficia a les persones amb discapacitat, sinó que també millora l'experiència en confort i seguretat per a tothom i promou una societat més inclusiva i equitativa.

Equitat i diversitat

Es destaquen serveis específics per a persones amb capacitats diverses, amb col·laboració en salut mental i un fort enfocament inclusiu per garantir la plena participació de tota la comunitat.

Innovació tecnològica

La biblioteca ha de potenciar la innovació tecnològica per adaptar-se a les necessitats presents i futures de la població de Marianao.

La tecnologia s'aplica tant a la gestió dels processos, l'accés als continguts, a la col·lecció tant física com digital, als diferents serveis i la comunicació amb la ciutadania per a la millora de l'experiència i afavorir l'autonomia de l'usuari.

Exemples de millora en els serveis són: l'accés autònom fora de l'horari d'obertura, reserves als espais de lectura, reserves d'ordinadors, préstec de dispositius mòbils i portàtils, aplicacions mòbils, recomanacions lectores al catàleg, gamificació de la dinamització lectora, autopréstec, préstec de llibres digitals i informació i assessorament a l'usuari de forma personalitzada, d'entre d'altres. La Intel·ligència Artificial suposarà la transformació de la gestió bibliotecària en totes les seves dimensions.

Algunes solucions que s'implementen als espais bibliotecaris són: augment de les connexions elèctriques, millora del wifi, bucles inductius i anells magnètics, il·luminació sostenible, sistemes de climatització sostenibles, autopréstec, pantalles informatives, pantalles Novetats i +, pantalles de jocs infantils, campanes de so, sales multisensorials i aparells de megafonia en general.

D'altra banda, la biblioteca té un paper com a formadora en alfabetització informacional, mediàtica i digital amb l'objectiu de reduir la bretxa digital, essencial en societats democràtiques. Així mateix, afavoreix la divulgació de la tecnologia facilitant l'accés a les tecnologies de creació comunitària (per exemple: robòtica, electrònica, fabricació digital, eines maker,...) mitjançant tallers i projectes educatius dirigits als diferents col·lectius. La biblioteca en relació al seu entorn haurà de prioritzar quins serveis i projectes impulsa que responguin a les necessitats de la ciutadania a qui dona servei.

Col·laboració amb serveis municipals

La biblioteca haurà de tenir les eines per col·laborar no només amb els serveis municipals habituals com cultura, educació i centres escolars, atenció a les persones i igualtat, d'entre d'altres, sinó que també amb

centres cívics, l'Hospital de Salut Mental Sant Joan de Déu, CAP, promoció econòmica i mercats, urbanisme, medi ambient, salut mental per a contribuir a les polítiques locals.

Caldrà preveure col·laborar amb mobilitat per abordar la pacificació de l'entorn de la biblioteca.

Incorporació a la Xarxa de Biblioteques Municipal

La biblioteca es veu com una biblioteca de proximitat dins de les Biblioteques de Sant Boi. Caldrà alinear la seva actuació en el marc de la xarxa municipal amb un enfocament propi per a que aportí valor al conjunt.

Col·lecció

El fons és el conjunt de recursos documentals en qualsevol suport que la biblioteca posa a disposició dels usuaris de manera física o bé facilitant l'accés a recursos electrònics en línia mitjançant la biblioteca virtual i la plataforma de préstec de llibres electrònics. Els fons en format digital han esdevingut una part important de la col·lecció: la biblioteca ofereix accés als mitjans impresos tradicionals, adreçats tant a públic adult com a infants, però també és un punt de referència pel que fa als fons digitals.

El fons documental de la nova biblioteca de Marianao de Sant Boi de Llobregat es constituirà prenent com a punt de partida els estàndards de biblioteca pública que recomanen 32.500 exemplars com a fons òptim per a una biblioteca de les característiques del futur equipament. Caldrà considerar la tendència a disposar de menys fons de música i imatge, fins el punt que no es preveu la compra fundacional per part de la GSB, així com l'augment d'altres seccions com el còmic i jocs de taula.

D'altra banda, les biblioteques també poden oferir en préstec gran varietat de materials, més enllà dels llibres, en el que s'anomena la Biblioteca de les coses. Un exemple dels objectes que es presten poden ser dispositius electrònics i tecnologia, eines domèstiques, instruments de música, kits de descoberta de l'art, la ciència, kits STEAM, llavors i material de jardineria, videojocs, jocs de taula, material de costura i manualitats, etc. Són objectes que poden ser costos, que ocupen espai o que s'utilitzen ocasionalment i, per tant, no necessàriament han de ser comprades pels usuaris. La Biblioteca de les coses ofereix una alternativa de baix cost a les famílies, contribueix al medi ambient i és socialment sostenible. A més, connecta les persones de la comunitat i fomentar l'aprenentatge mutu.

Els fons de les biblioteques s'han de renovar de forma permanent tendint al creixement zero quan la col·lecció ha arribat al seu nombre d'exemplars idoni. Perquè aquesta renovació sigui possible cal que l'entrada de nous fons vagi lligada a la retirada de fons obsolets, sempre atenent als criteris de política de col·lecció de la xarxa urbana.

El mobiliari ha de permetre mostrar la col·lecció de forma més expositiva, especialment els fons de major ús com el còmic, i introduir nous suports documentals, com per exemple els jocs de taula i el videojoc.

A continuació es presenta la distribució aproximada del fons del nou equipament:

Fons documental	
Fons general	20.600 documents + música i imatge
Coneixements	14.000
Ficció	6.400
Còmic	200
Música i imatge	En funció necessitats municipal
Fons infantil	5.600 documents + música i imatge
Coneixements	2.400
Ficció	3.200
Música i imatge	En funció necessitats municipal
Fons total lliure accés	26.200 documents + música i imatge

Dipòsit documental	5.000 documents
Total	31.200 documents + música i imatge
Diaris i revistes	70 títols

En l'organització dels fons caldrà considerar la diferenciació dels fons especials, que són aquells fons que singularitzen la biblioteca aportant una col·lecció diferenciada de la resta del fons general. Tenen per finalitat potenciar, donar visibilitat i facilitar l'accessibilitat a fons i/o temàtiques, mitjançant l'agrupació de diferents matèries que habitualment estan disperses segons la classificació habitual de la biblioteca (CDU). Aquests fons especials poden anar ampliant-se o modificant-se i contenen tot tipus de suports (llibres, cd's, DVD's i revistes).

La Biblioteca de Marianao preveu disposar com a principal especialització el fons especial dedicat als **Moviments veïnals**.

El fons inclou documents en diferents formats i suports que testimonien els moviments veïnals de Sant Boi i, en especial, del barri de Marianao. Així com documents sobre la història i la importància dels moviments veïnals més genèrics. Preveu deixar constància de com les associacions veïnals han esdevingut un dels referents més actius a l'hora d'aconseguir millores en la qualitat de vida i defensar interessos comuns de la ciutadania dels barris.

El fons s'haurà de treballar conjuntament amb les entitats veïnals per aconseguir els següents objectius:

- Creació de nou patrimoni cultural i social que recuperi la memòria oral i escrita dels protagonistes a través dels diferents llenguatges (audiovisual, art, música, tecnologia, entre d'altres).
- Promoure la recerca en aquest àmbit per part d'investigadors i estudiants.
- Esdevenir espai de participació ciutadana que reculli les necessitats presents i futures de l'entorn.

Tot això per esdevenir punt de trobada comunitari i fomentar el sentit de pertinença al barri.

S'ubicarà en un espai destacat de l'àrea general, pot preveure senyalització pròpia i nom específic homenatjant alguna figura destacada de la lluita veïnal.

Es potenciarà el seu coneixement i consulta facilitant la seva exposició. Es preveu dinamitzar el fons amb l'impuls d'activitats, tallers, exposicions i projectes comunitaris de recuperació de la memòria històrica i accions d'interès col·lectiu.

Espai

"To invent a future that doesn't exist, you really have to understand what people are doing today and completely reimagine it". Bill Burnett

L'edifici de la biblioteca ha d'ésser un espai atractiu, acollidor i flexible, que reflecteixi la concepció de la biblioteca com a referent cultural i social del territori. Els espais han de respondre a les necessitats presents i futures de prestació de serveis de forma accessible. Per tant han de tenir en compte criteris d'accessibilitat, adaptabilitat i polivalència.

L'espai ha de ser dissenyat per poder materialitzar el Model XBM de biblioteca pública, les seves funcions essencials i proporcionar espais on l'experiència vital de l'usuari es basa en descobrir, aprendre, crear i compartir.

Un espai de trobada. La biblioteca precisa entorns físics acollidors i socials per respondre a la implementació d'un model de biblioteca obert on les persones i l'activitat que hi desenvolupen són protagonistes. L'objectiu és aconseguir un espai ampli i diàfan que permeti la visibilitat i connectivitat dels diferents ambients i espais per a que les persones puguin actuar lliurement. Un entorn inspirador, acollidor i lúdic a la vegada que responsable davant la diversitat d'usos i propostes.

Un espai per aprendre. Els hàbits d'aprenentatge, treball i estudi de la ciutadania canvien. L'aprenentatge es basa cada cop més en la pràctica i l'experiència, és a dir: s'aprèn fent. A més, gràcies a la tecnologia mòbil i les oportunitats que ofereix la interacció virtual, la gent pot triar on estudiar, treballar o gaudir de l'entreteniment. Cada cop més persones van a la biblioteca per treballar amb el seu propi dispositiu i utilitzar la wifi.

Un espai per a la lectura. La biblioteca ha de ser expositiva i facilitar l'autonomia dels usuaris. La biblioteca com a centre de recursos és molt més que un contenidor documental en el que els materials estan ordenats i són de fàcil localització. Aquesta s'ha de transformar en un gran aparador atractiu visualment que mostri i exposi amb estratègies diverses els seus recursos, generant un ambient propici al descobriment de lectures, que fomenti l'accés i la creació de coneixement i esdevingui un punt de trobada de la ciutadania.

Les pautes que han de regir la redacció del projecte arquitectònic són:

Confort

Cal prestar especial atenció a aspectes com la dimensió, la configuració dels espais, la il·luminació, el clima, l'acústica, els materials i el mobiliari per aconseguir un entorn on l'usuari se senti còmode i segur.

El mobiliari ha de respondre a les necessitats dels serveis i, per tant, cal adaptar el disseny a aquestes necessitats creant espais i ambients diferents. La qualitat i comoditat dels espais conviden a la seva utilització. La il·luminació i els elements decoratius també poden contribuir a diferenciar espais i ambients. Caldrà sempre tenir en compte que siguin accessibles per a persones amb diversitat funcional.

El silenci és un signe de confortabilitat que cal controlar, de forma que puguin conviure usos tant diversos com les activitats i l'estudi i la lectura. Per això, cal aconseguir el màxim d'aïllament acústic, però trobant el punt d'equilibri amb el tractament de l'espai.

Accessibilitat i inclusió de la diversitat

S'ha de facilitar l'ús accessible i còmode de la biblioteca i els seus serveis. Els principals elements a considerar són la no existència de barreres arquitectòniques i que les disposicions i interconnexions entre diferents sales i àrees sigui lògica i de fàcil orientació.

Pel que fa a la inclusió a la diversitat, garantir l'accessibilitat implica també la necessitat de facilitar a totes les persones, amb independència de la seva condició, l'ús còmode i segur de les instal·lacions i accés a tots els serveis de la biblioteca. Cal considerar que l'evolució de les necessitats de les persones amb diversitat requerirà l'adopció progressiva de normes i directrius, de forma que l'edifici sigui suficientment flexible per al seu funcionament.

D'altra banda, cal incorporar estratègies per facilitar la inclusió i la igualtat d'oportunitats des del punt de vista de gènere. Caldrà identificar accions per introduir la perspectiva de gènere en el disseny i gestió dels equipaments per a garantir una biblioteca diversa, adaptada, flexible i inclusiva.

Autonomia de l'usuari

L'autonomia dels usuaris és un dels principis fonamentals en el moment de configurar espais i qualsevol element de la biblioteca. Determinats espais i serveis, haurien de funcionar en autoservei les 24h del dia o fora de l'horari d'obertura de la biblioteca. Els més habituals són: aules d'estudi, sales de treball, espais polivalents, i accés a reserves, préstec i retorn de documents.

A més, per facilitar aquesta autonomia, l'automatització de processos serà un aspecte destacat. L'edifici haurà de comptar amb pantalles audiovisuals i sistemes d'orientació digitals, senyalètica dinàmica, pantalles de consulta integrades en el mobiliari, etc.

Sostenibilitat

Els requisits de sostenibilitat i eficiència energètica són un factor bàsic a tenir en compte tant en el moment de la construcció, com en el futur, per la gestió i el manteniment de l'equipament en funcionament. La biblioteca ha de ser un instrument educador dels aspectes vinculats a la sostenibilitat. El propi edifici ha de ser sostenible i explicar les seves virtuts mediambientals. Així mateix, les mesures de sostenibilitat i eficiència energètica hauran de contribuir al compliment dels ODS, especialment els objectius 7, 11, 13 i 15.

Alguns aspectes a considerar són: reducció de l'impacte energètic de l'edifici en totes les seves etapes del cicle de vida (climatització, ventilació, prevenció de malalties, etc.), criteris arquitectònics com la forma, orientació i tancaments, tècniques de construcció energèticament eficients, sistema de certificació energètica de l'edifici, materials constructius eficients, durables, de proximitat i possibilitat de revalorització i aprofitament dels recursos naturals climàtics.

Flexibilitat

La biblioteca ha de ser un espai adaptable i transformable per reflectir els interessos canviants dels usuaris. Els espais han de ser polivalents segons les necessitats del dia a dia considerant la facilitat per realitzar canvis d'usos temporals (des d'usos col·laboratius com actes, xerrades, exposicions, reunions a espais de lectura i silenci), però també han de possibilitar la flexibilitat de futur vinculada als canvis i a les transformacions en els serveis i els usos. La flexibilitat es concreta fonamentalment en la configuració de les instal·lacions (il·luminació, connexions elèctriques i informàtiques i de clima), estructures obertes i diàfanes i mobiliari mòbil que permeti interactuar. Així mateix, els aspectes de disseny reforcen el rol del personal centrat en les persones per accedir, crear i compartir coneixement.

Connectivitat

Les tecnologies tenen un potencial extraordinari per transformar la forma de prestar els serveis: aporten noves maneres d'oferir, de crear i de compartir. En aquest sentit, la biblioteca ha de garantir la connectivitat de tot l'edifici i la mobilitat de les persones amb dispositius mòbils i portàtils. La mobilitat és un concepte estratègic que s'ha de tenir en compte pels efectes que té en els espais, les infraestructures, el mobiliari, l'equipament informàtic i l'accés a la xarxa que han de permetre organitzar diferents models de formació, d'activitats i de serveis. Els espais han d'estar tecnològicament adaptats als nous serveis i usos de la biblioteca. S'han d'instal·lar estacions de càrrega ràpida de mòbils, repetidors de senyal de xarxa i endolls, etc.

Caldrà potenciar la interrelació dels serveis físics i virtuals. Incorporar tecnologia al mobiliari per a l'accés als continguts digitals, equipament de creació, instruments que permetin l'accés i la generació de coneixement nou de forma col·laborativa.

Des del punt de vista programàtic, la flexibilitat i la mobilitat garantiran la possibilitat de transformació i de "creixement" de la pròpia biblioteca. Igual que els fons documentals cada vegada hi haurà més presència dels formats digitals, gran part dels serveis i activitats també es plantejaran a partir de la tecnologia digital, per tant és bàsic assegurar que les infraestructures i equipaments permeten transformar els espais segons el moment i les necessitats.

Emplaçament i distribució d'espais de la biblioteca

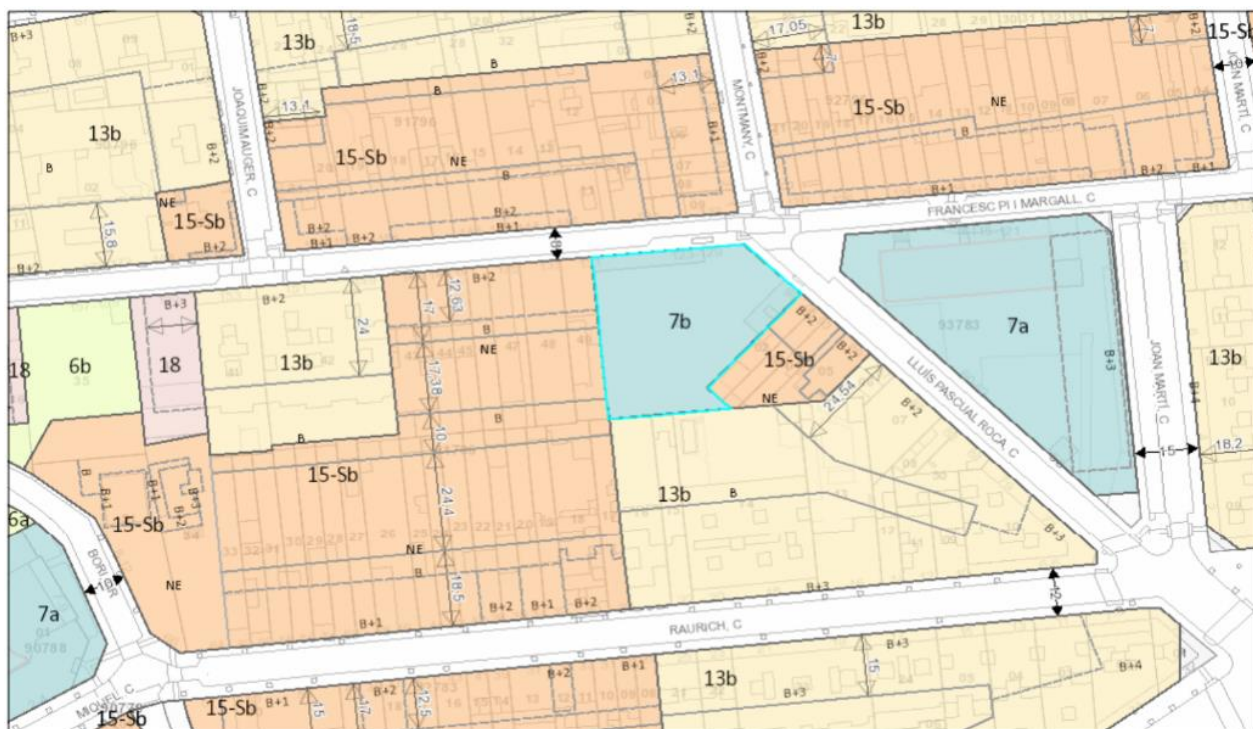
La nova biblioteca estarà ubicada en un solar situat al carrer Lluís Pascual Roca 99, cantonada amb carrer Pi i Margall, a l'extrem sud del barri de Marianao, Districte 2.

L'emplaçament pot acollir una biblioteca de 1.270 m² de superfície de programa, 1.460 m² de superfície útil i 1650 m² de superfície construïda, complint amb la superfície que estableixen els Estàndards de Biblioteca Pública de Catalunya i l'estudi previ de programació que la GSB va elaborar per a l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat a l'octubre de 2020. La parcel·la permetrà construir un edifici de dues alçades de 825 m² i un pati o jardí exterior orientat a sud d'uns 600 m².

Figura: Mapa d'emplaçament de la biblioteca de Marianao

Figura: Detall del plànol amb el solar situat al carrer Lluís Pascual Roca 99, cantonada amb carrer Pi i Margall.

Cal que en tot l'edifici es tingui en compte la no existència de barreres arquitectòniques, que les disposicions i interconnexions entre diferents sales i àrees sigui lògica i de fàcil orientació. S'ha de facilitar l'ús còmode de l'equipament i dels seus serveis. És important que en cada espai hi hagi visibilitat controlada des del punt d'atenció al públic, de manera que no hi hagin ombres constructives en la definició de la planta.

Per a un correcte funcionament dels serveis és convenient que la biblioteca s'estructuri en les següents zones: zona d'acollida i promoció; zona general; zona infantil; zona de treball intern i zones logístiques i de circulació.

A continuació es mostra una distribució genèrica de les diferents àrees de la futura biblioteca de Marianao. La proposta definitiva s'haurà de concretar posteriorment durant el procés d'elaboració del projecte arquitectònic per adaptar l'equipament a les especificats territorials i les necessitats concretes de la població.

El quadre de superfícies no incorpora algunes tendències d'equipaments actuals com són les zones exteriors, espais de creació o gamar o espais joves amb una alta interacció social. Aquestes poden incorporar-se al projecte si des del municipi es detecta aquesta necessitat i es vol habilitar un espai concret que contribueixi a definir el servei i el relat propi de la biblioteca de Marianao.

Distribució d'espais		
Zona acollida i promoció	Àrea d'accés	105 m ²
	Autoprèstec	10 m ²
	Espai polivalent	80 m ²
	Magatzem espai polivalent	10 m ²
	Espai de suport 1	20 m ²
	Espai de suport 2	20 m ²
	Espai de formació	35 m ²
	Total parcial	260 m²
Zona general	Àrea d'informació i fons general	510 m ²
	Àrea de diaris i revistes	50 m ²
	Àrea de música i imatge	40 m ²
	Total parcial	565 m²
Zona infantil	Àrea d'informació i fons infantil	235 m ²
	Espai de tallers infantils	40 m ²
	Total parcial	275 m²
Zona de treball intern	Despatx de direcció	20 m ²
	Espai de treball intern i dipòsit documental	65 m ²
	Magatzem logístic	15 m ²
	Espai de descans	15 m ²
	Total parcial	115 m²
	Superfície total de programa	1.270 m ²
	Superfície útil	1.460 m ²
	Superfície construïda	1.650 m ²

Exemples de distribució de biblioteques d'aproximadament 1.500 m² de superfície útil

- Cubelles. [Biblioteca Mn. Joan Avinyó](http://bit.ly/486RXbl) (2022) <http://bit.ly/486RXbl>
- Sant Sadurní d'Anoia. [Biblioteca Ramon Bosch de Noya](https://bit.ly/3RMy7N8) (remodelació 2019) <https://bit.ly/3RMy7N8>
- Lliçà d'Amunt. [Biblioteca Ca l'Oliveres](#) (2010)
- Santa Coloma de Gramenet. [Biblioteca Fondo](https://bit.ly/3GSmSwl) (2014) <https://bit.ly/3GSmSwl>

De 1.000 m² d'aproximadament superfície útil

- Cornellà. [Biblioteca Teresa Pàmies](https://bit.ly/4817zxh) (2022) <https://bit.ly/4817zxh>
- Cornellà. [Biblioteca Clara Campoamor](https://bit.ly/3tsqBxt) (2022) <https://bit.ly/3tsqBxt>

Més de 2.000 m² de superfície útil

- Molins de Rei. [Biblioteca El Molí](https://bit.ly/3v3tBRw) (2019) <https://bit.ly/3v3tBRw>

Descripció dels espais bibliotecaris

A continuació es descriuen les característiques essencials dels diferents espais de la nova Biblioteca del barri de Marianao de Sant Boi de Llobregat. El dimensionament dels espais es basa en el que recomanen els Estàndards de Biblioteca Pública de Catalunya. A la pàgina 48 s'inclou un quadre resum de les superfícies i recursos.

Zona d'acollida i promoció

ESTÀ FORMADA PER

Àrea d'accés

Espai polivalent

Espai de suport

Espai de formació

La zona d'acollida i promoció es concep com un punt de trobada comunitari. En els seus diferents espais s'hi concentraran gran part de les accions de promoció de la lectura i la cultura. Aquesta és la zona més dinàmica de l'equipament, en conseqüència el tractament de tot l'espai cal que resolgui la qüestió acústica en el sentit que absorbeixi el soroll i faciliti ser un espai de relació i intercanvi.

La distribució dels espais ha de permetre el funcionament independent dels espais integrats en aquesta zona respecte a la resta de la biblioteca. Cal comunicar de forma clara els diferents serveis que es trobarà el visitant a l'equipament i que la circulació entre els diferents espais sigui eficient i intuïtiva.

Àrea d'accés

CARACTERÍSTIQUES BÀSIQUES

Dimensió:	105 m ² + 10 m ² autoprèstec
Col·lecció:	Expositor per a novetats mostres temporals
Punts de lectura:	Mobiliari informal, butaques, sofàs,...
Taulell d'atenció	Disposarà d'un taulell d'atenció al públic
Equipament:	Aparador visible des del carrer Bústia de retorn
Dispositius:	1 ordinador ús intern, 1 catàleg, 1 pantalla informativa, bucle inductiu i anells magnètics.
RFID	1-2 màquines d'autoservei Prestatge de recollida de reserves Arc de seguretat

DEFINICIÓ I SERVEIS:

És la primera presa de contacte entre l'usuari i la biblioteca. És un punt de trobada i espai de relació entre usuaris. Aquí hi ha també la bústia de documents amb accés des de l'exterior.

UBICACIÓ:

L'àrea d'accés és l'element pont entre l'exterior i la resta d'espais de la biblioteca, que hauran de ser fàcilment identificables pels usuaris. Hi haurà també els lavabos, és important que tinguin canviadors per als nadons.

PÚBLIC I USOS:

Aquesta àrea es concep com un espai de concurrència. Per la correcta circulació de les persones cal considerar les cues puntuals que es puguin ocasionar en l'acollida de grups i l'aglomeració en l'entrada i sortida de les activitats que es realitzin a la sala polivalent amb una concurrència elevada.

AMBIENTACIÓ:

La transparència, amplitud i accessibilitat de l'àrea d'accés ha de permetre donar a entendre fàcilment l'ús públic de l'edifici i ha de facilitar una comunicació directa amb les àrees que té vinculades i connectades.

El seu disseny ha de vetllar pel màxim aprofitament de la llum i ventilació natural i, tanmateix, ha de disposar d'elements per minvar les pèrdues del diferencial tèrmic amb l'exterior i l'entrada de pols al recinte. Cal potenciar l'àrea com espai de trobada i intercanvi, intuïnt les situacions informals i casuals que s'hi poden produir, facilitar-les i potenciar-les des de les propostes concretes de disseny.

L'àrea s'organitzarà funcionalment en quatre àmbits:

- Autoservei: Àmbit en el que s'hi ubicaran les màquines d'autoprèstec. Hi haurà també un espai d'emmagatzematge obert pels documents reservats. Des del taulell d'atenció al públic de la biblioteca s'oferirà suport a l'ús de les màquines d'autoprèstec i s'hi resoldran les possibles incidències. Des d'aquest punt d'atenció al públic caldrà tenir visibilitat de l'entrada a l'edifici, de la totalitat de l'àrea d'accés i de les zones de pas a espais adjacents.
- Aparador: Àmbit que fa referència a la comunicació i visualització, tant des de l'exterior com a l'interior. Es vol donar especial importància a l'exposició no només dels fons físics sinó també de serveis i d'activitats. Per fer-ho s'hauran de dissenyar diferents suports que ajudin a mostrar el que s'ofereix de forma visual i atractiva (tauletes, expositors, pantalla informativa, etc.). Oferirà informació sobre la biblioteca i informació ciutadana.
- Exposició: Espai que permeti habilitar-hi exposicions de petit format. Les parets hauran de permetre l'exposició ocasional de panells o quadres i per tant caldrà preveure elements de subjecció i il·luminació.
- Magatzem: Es tracta d'un petit espai que faciliti la gestió dels documents del Prèstec Interbibliotecari.

TENDÈNCIES:

L'àrea d'accés és molt més que no pas un simple vestíbul o zona de pas, és un punt de trobada i de servei.

En els darrers anys ha experimentat una important evolució tecnològica, sobretot amb l'automatització del servei de préstec i la instal·lació de pantalles informatives que permeten oferir informació ciutadana i de la biblioteca. Cal també valorar la incorporació de bucles magnètics als taulells i a les sales polivalents per facilitar l'escolta a les persones que portin audiòfons.

Aquesta tendència es previsible que continuï en els pròxims anys, és per això que cal preveure punts elèctrics i de connexió suficients.

Biblioteca Teresa Pàmies (Cornellà del Llobregat)

Biblioteca Mn Joan Avinyó (Cubelles)

Idees clau de l'àrea d'accés

Caldrà preveure que aquesta zona afavoreixi la circulació de l'usuari a les altres zones fent-ho compatible amb una l'exposició de fons documentals i altres usos previstos com petites exposicions i mobiliari de lectura informal.

Cal preveure un **accés independent a la sala polivalent i espais de suport** per a poder cedir l'espai fora de l'horari de la biblioteca. Tot i que no està decidida aquesta opció, cal tenir en compte les necessitats futures del municipi, possibles aules d'estudi o cessions a entitats

Caldrà garantir l'**accés universal a la biblioteca**. Entenem l'accessibilitat universal com el conjunt de característiques que fan possible que el servei de biblioteca pública pugui ser utilitzat per al màxim nombre de persones en condicions de confort, seguretat i igualtat. L'àmbit d'actuació fa referència a l'accés a l'edifici, a l'oferta de serveis tant físics com virtuals, a l'igual que la comunicació dels continguts perquè les persones amb discapacitat física, sensorial o intel·lectual puguin gaudir-ne, comprendre'ls i participar-hi. Caldrà tenir present el transport públic de l'entorn, l'aparcament dels diferents vehicles com monopatins i bicicletes, mitjans de difusió en línia, entrades sense barreres, desnivells, portes automàtiques, itineraris entre plantes, senyalètica, instal·lació de bucles magnètics, lavabos inclusius, entre d'altres.

Caldrà preveure la **transparència i connexió** de l'àrea d'accés amb el jardí de la biblioteca.

Servei d'autopréstec

La tecnologia RFID treballa amb radiofreqüència. Per al cas de la biblioteca, està pensada principalment per automatitzar la gestió del préstec i el control de seguretat. Els guanys de l'ús de la RFID són múltiples: lectures de documents més ràpides i precises, control de seguretat més fiable, més autonomia per a l'usuari perquè li facilita l'autoservei. Però el més important és l'alleugeriment de les càrregues de treball del personal. El fet d'alliberar-lo de tasques mecàniques permet que faci tasques que generin valor afegit.

El sistema està compost de lectors que incorporen antenes que llegeixen les dades emmagatzemades a les etiquetes o xips. Per més informació, la Gerència de Serveis de Biblioteques ha elaborat els requeriments tècnics i diferents documents que expliquen el model de tecnologia RFID que s'implementa a la Xarxa de Biblioteques Municipals de la província de Barcelona.

Espai polivalent

CARACTERÍSTIQUES BÀSIQUES

Dimensió:	80 m ² + 10 m ² autopréstec
Capacitat:	70 cadires i taules plegables
Dispositius:	1 ordinador ús intern portàtil
Requeriments:	Sistemes específics d'il·luminació, pantalla, projecció i so. Bucle d'inducció. Wifi i xarxa d'internet

DEFINICIÓ I SERVEIS:

Aquest espai acollirà les activitats de la biblioteca i d'altres entitats. Ha de permetre fer presentacions de llibres, conferències, exposicions, representacions escèniques de petit format i la projecció de pel·lícules. També ha d'estar pensat per a servir de sala d'estudi en determinades èpoques de l'any. Ha de facilitar l'estudi, el treball en grup, reunions d'entitats i activitats de grups reduïts promocionades des de la pròpia biblioteca.

UBICACIÓ:

Tindrà connexió directa amb l'àrea d'accés, de la que estarà diferenciat físicament. Preferentment, la seva ubicació ha de permetre el control visual des del taulell principal d'atenció al públic. Ha de poder ser utilitzat amb la resta de la biblioteca tancada tenint present que cal tenir accés a lavabos i disposar d'il·luminació i climatització independent.

Es podria contemplar que l'espai pogués convertir-se dos espais diferents. Habilitar un envà mòbil permetrà dividir la sala i tenir major flexibilitat de l'espai per acollir simultàniament diversos grups més reduïts de persones.

PÚBLIC I USOS:

Les activitats que s'hi portaran a terme estan dirigides a tots els públics. L'espai serà accessible durant les hores que s'hi portin a terme activitats o serveis. En podran fer ús tant els usuaris d'activitats promocionades per la biblioteca com qualsevol grup de forma independent amb reserva prèvia. La biblioteca ha de preveure les condicions de cessió d'espais.

AMBIENTACIÓ:

El mobiliari i equipament ha de respondre a les necessitats dels diferents actes que s'hi organitzaran i han de combinar confort i flexibilitat. Les cadires i les taules no seran fixes, caldrà preveure la instal·lació d'equipament per a projecció, sistema d'il·luminació -sectoritzable i perpendicular a l'eix de projecció-, sistema de so -altaveus millor al sostre que no de superfície- i altres elements tècnics per tal de poder portar a terme adequadament les activitats. Disposarà de bucle d'inducció -caldrà fer un estudi de l'espai abans de col·locar-lo per dissenyar el llaç perquè funcioni dins uns paràmetres determinats-. Així mateix caldrà preveure que arribi la senyal wifi i, en cas que hi hagi finestres, que la sala es pugui enfosquir per tal de poder desenvolupar-hi determinades activitats.

Hauria de conservar la calidesa i l'estètica de la biblioteca perquè, tot i poder ser independent no es desvinculés de l'equipament. És especialment important l'aïllament acústic de l'espai polivalent per a que el seu ús no interfereixi en la resta de la biblioteca.

TENDÈNCIES:

L'espectre d'activitats de dinamització que s'ofereixen a les biblioteques cada cop és més variat. La majoria tenen relació amb la promoció de la lectura i la cultura en general, però no té perquè sempre ser així. Com element dinamitzador de la cultura local, la biblioteca està oberta la realització d'activitats organitzades per les entitats locals -públiques o privades- sempre que siguin d'interès general. Per donar cabuda a totes aquestes és important que la sala de l'espai polivalent sigui flexible i que els canvis d'organització entre els elements que el conformen sigui fàcils i ràpids de fer.

Idees clau de l'espai polivalent

La manca d'equipaments públics al barri fa necessària la necessitat d'una sala polivalent gran i un magatzem logístic.

El magatzem logístic també haurà d'acollir material, pop ups i equipament de so per a la dinamització lectora del jardí.

S'hi podran fer activitats de tot tipus, fer cessions a entitats i grups que ho sol·licitin i funcionar com a sala d'estudis.

Ha de garantir la possibilitat d'ús independent fora de l'horari de la biblioteca.

Espais polivalents amb accés autònom fora de l'horari de la biblioteca

L'espai polivalent de les biblioteques XBM acostuma a dissenyar-se amb un accés independent des del carrer de tal forma que es poden utilitzar fins i tot amb la biblioteca tancada. Així doncs, l'espai polivalent de la biblioteca és a priori la ubicació més adequada per allotjar les sales de lectura i estudi amb autoservei, però el seu emplaçament pot variar segons la distribució prèvia dels espais de cada biblioteca o de les necessitats concretes dels municipis.

La instal·lació d'un sistema electrònic d'accés automatitzat a la biblioteca permetrà una gestió independent dels espais que, evidentment, comportarà una sèrie de mecanismes que assegurin un ús responsable de l'equipament. Per accedir a l'espai caldrà validar-se introduint el número d'usuari i la contrasenya al sistema informàtic a través de mitjans digitals com un lector de carnets de la XBM, d'un teclat alfanumèric o d'una aplicació del mòbil dels usuaris.

El disseny i selecció del sistema d'accés a la sala ha de contemplar elements com el control d'aforament i els sistemes de seguretat (càmeres de videovigilància, botó antipànic, etc.).

Espai de formació

CARACTERÍSTIQUES BÀSIQUES	
Dimensió:	35 m ²
Punts de lectura:	10 cadires amb suport integrat i/o taules
Dispositius:	10 ordinadors portàtils o dispositius mòbils (netbook o tablet)
Requeriments:	Il·luminació i climatització sectoritzada. Projector i pantalla o pantalla digital. Pissarra. Webcam i elements necessaris per poder fer sessions en streaming. Connexions elèctriques suficients per permetre la flexibilitat i distribució diversa dels ordinadors. Armari per recàrrega dels dispositius.

DEFINICIÓ I SERVEIS:

Espai tancat pensat per a facilitar l'aprenentatge individual o col·lectiu, amb suport de la tecnologia. En principi disposarà de 10 ordinadors portàtils i/o dispositius mòbils (netbooks, tablets) i l'equipament i requeriments tècnics necessaris per a facilitar les seves funcions (han de disposar del paquet d'ofimàtica) i connexió a la xarxa.

UBICACIÓ:

L'espai de formació tindrà connexió directa amb l'àrea d'informació i fons general. Estarà separat per una paret de vidre que permeti un mínim aïllament acústic. La seva ubicació ha de permetre el control visual des d'algun dels taulells d'atenció al públic.

PÚBLIC I USOS:

Espai orientat a reforçar el rol de la biblioteca per a facilitar l'accés, la creació i l'intercanvi de tot tipus de coneixement. Facilitarà el desenvolupament d'accions de capacitat i competència digital i garantirà l'accés a l'administració electrònica de les persones usuàries per superar la bretxa digital. Facilitarà l'alfabetització mediàtica i informativa per lluitar contra la desinformació i els perills de les xarxes. Afavorirà l'aprenentatge d'idiomes, tècniques per a la recerca de feina, suport a tràmits, gestions i compres en línia, eines digitals de disseny, etc. També pot facilitar l'aprenentatge de la robòtica educativa, programació i fabricació digital.

AMBIENTACIÓ:

L'espai comptarà amb 10 cadires amb suport integrat que facin còmode l'aprenentatge i el treball amb ordinadors portàtils o taules mòbils plegables. Aquestes hauran de ser fàcils de moure o bé, si son pesades, disposar de rodes. Disposarà també de projector, pantalla i d'un armari per recàrrega on emmagatzemar els ordinadors.

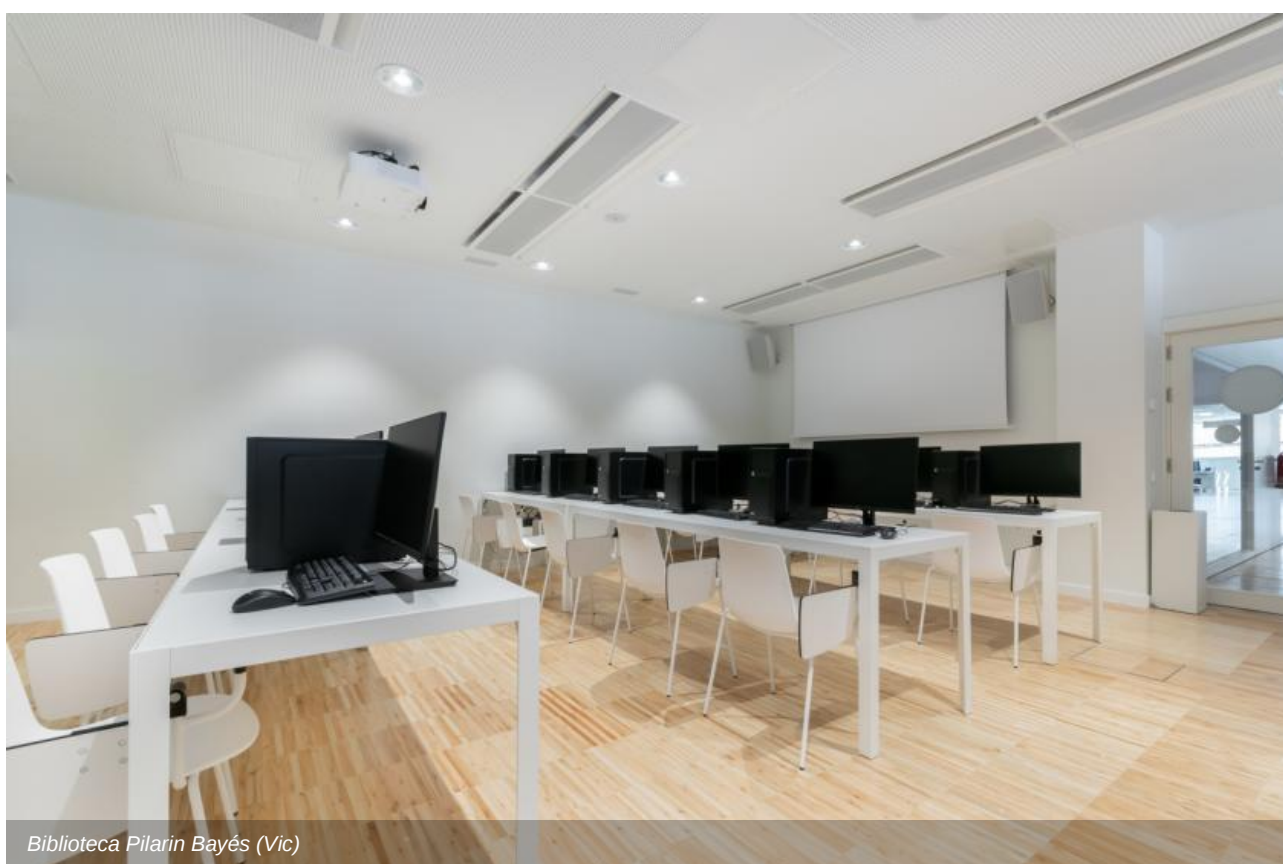
La sala s'ha d'aïllar acústicament, el tancament pot ser amb vidre, permetent veure el desenvolupament de l'activitat però ha d'oferir la possibilitat de fer-lo opac si cal. Disposarà de wifi pròpia i de punts de connexió a la xarxa elèctrica distribuïts per tota la sala. A l'exterior hi haurà un plafó (preferentment electrònic) amb l'oferta setmanal/mensual de cursos.

TENDÈNCIES:

Els espais de formació de les biblioteques tendeixen a la flexibilització. En lloc del format tradicional d'aula amb taula de docent i diverses rengleres de taules amb alumnes, es passa a un disseny de l'espai més flexible que permeti aquest tipus però també d'altres formacions en grup. Seran els serveis i usos que prevegin a aquest espai els que acabaran de determinar i actualitzaran el seu equipament i components tecnològics.

Aules de formació a les Biblioteques de Barcelona

Biblioteca Pilarin Bayés (Vic)

Idées clau de l'espai de formació

Haurà d'estar ben dimensionada i equipada, disposarà de portàtils i armaris per a recàrrega, per a impartir les accions formatives i visites escolars.

Espai flexible per a poder realitzar activitats principalment d'aprenentatge tot i que no es descarten altres formats. En el cas d'incorporar mobiliari més formal com taules, hauran de ser plegables.

Espai connectat amb l'àrea d'informació general i amb control visual des del taulell.

Caldrà garantir que el soroll de l'aula no interfereixi amb el silenci que requereix el treball individual de l'àrea d'informació general.

Manteniment dels equips informàtics

L'Ajuntament s'ocuparà de la compra i manteniment d'aquests ordinadors així com la seva connexió a la xarxa. Es recomana que disposin d'Internet i +, eina per a gestionar el servei d'internet i ofimàtica, per tal que tots els ordinadors de la biblioteca es gestionin de manera homogènia independentment de l'administració que en sigui responsable.

Espai de suport

CARACTERÍSTIQUES BÀSIQUES

Dimensió:	20 + 20 m2 (dos espais de suport)
Punts de lectura:	20 cadires i taules mòbils i plegables
Dispositius:	Pantalla digital, pissarra i webcam
Requeriments:	Aïllament acústic. Il·luminació i climatització sectoritzada. Elements necessaris per poder fer sessions en streaming. Connexions elèctriques suficients per permetre la flexibilitat plataforma de reserva d'espais.

DEFINICIÓ I SERVEIS:

Espai tancat sense fons documental pensat per a realitzar diversos usos i formats. D'una banda, permetrà facilitar l'estudi, el treball en grup, reunions d'entitats i activitats de grups reduïts promocionades o no des de la pròpia biblioteca com poden ser grups de conversa o parelles lingüístiques. D'altra banda, es podrà proposar activitats i tallers creatius per a experimentar, aprendre i compartir. Pels seus usos cal preveure que disposi de pantalles digitals on sigui possible projectar imatges des d'un dispositiu portàtil i realitzar videoconferències així com pissarres per a poder fer sessions de treball en grup.

UBICACIÓ:

L'espai tindrà un fàcil accés des de l'àrea d'acollida de la biblioteca i la seva ubicació ha de permetre el control visual des del taulell d'atenció al públic. Es podrà accedir de forma independent fora de l'horari d'obertura de la biblioteca, juntament amb l'aula polivalent.

PÚBLIC I USOS:

En podrà fer ús la ciutadania en general. Tant els usuaris d'activitats promocionades per la biblioteca com qualsevol grup de forma independent amb reserva prèvia. A l'igual que els estudiants i les entitats locals que precisin puntualment d'un petit espai de reunió.

AMBIENTACIÓ:

Espai flexible i polivalent equipat bàsicament amb taules i cadires, que es podrà organitzar segons les activitats. Haurà de disposar de connectivitat i endolls suficients per tal que els usuaris treballin amb els seus terminals mòbils i pantalla per permetre fer projeccions i videoconferències. Cal contemplar el seu aïllament acústic per a que el seu ús no interfereixi en la resta de la zona general. També cal preveure un conducte de ventilació per activitats. A l'exterior de la sala hi haurà un plafó (preferentment electrònic) amb l'estat de les reserves i ocupació.

TENDÈNCIES:

Els espais de suport cobreixen diverses necessitats en funció dels usuaris. Cal preveure un sistema de reserves que faciliti l'accessibilitat i l'autonomia de l'usuari.

Idees clau dels espais de suport

Ha de ser uns espai flexible i tecnològicament connectat per a poder realitzar reunions de menys de 20 persones, activitats formatives i creatives de diferent format.

Espai connectat amb l'àrea d'accés i l'espai polivalent amb accés independent.

Zona general

ESTÀ FORMADA PER

Àrea d'informació i fons general

Àrea de diaris i revistes

Àrea de música i imatge

La zona general està destinada al públic a partir dels 12 anys. Aquesta zona ha de donar resposta a les necessitats formatives, informatives i de lleure dels usuaris. Així mateix, ha de ser un focus central de promoció de l'hàbit lector i de formació en les habilitats en l'accés i ús de la informació i dels recursos de la biblioteca.

La configuració dels espais s'haurà d'adaptar als diferents serveis, usos i públics destinataris. La disposició organitzativa que es planteja en aquest document no implica necessàriament una disposició tancada de les seves àrees. A menys que s'indiqui específicament, són preferibles espais flexibles amb pocs tancaments i, sempre que sigui possible, aquests es zonificaran a partir de l'ambientació i el mobiliari. La distribució final del projecte tindrà en compte la circulació d'usuaris, el nivell de soroll (a l'entrada els espais més sorollosos) i l'òptima situació del punt d'atenció al públic per sobre d'altres consideracions.

A la zona general s'hi ubicarà un punt d'atenció al públic des del qual cal tenir visibilitat de la totalitat de l'àrea. Des d'aquí s'oferiran els diversos serveis de la biblioteca. Caldrà preveure també un petit espai d'emmagatzematge pels documents reservats.

Àrea d'informació i fons general

CARACTERÍSTIQUES BÀSIQUES

Dimensió: 510 m²

Col·lecció: 20.600 documents + accés a eBiblio i altres recursos digitals

Punts de lectura: 61 formals (taules i cadires) i informals

Taulell d'atenció Disposarà d'un taulell d'atenció al públic

Dispositius: 2 ordinadors d'ús intern
1-2 catàlegs
7 internet i +
lectors de llibres electrònics
impressora multifunció

DEFINICIÓ I SERVEIS:

Aquesta és l'àrea central de la zona general i la més gran de la biblioteca. És on s'hi concentra gran part del fons documental de lliure accés en suport físic de la biblioteca i s'ha de concebre com un espai de consulta tant formal com informal. Així mateix també disposarà de punts d'accés al catàleg i a internet gestionats pel programari d'Internet i +.

UBICACIÓ:

L'àrea d'informació i fons general s'ubicarà a la primera planta de la biblioteca. Cal valorar la possibilitat que una part del fons general, prioritàriament algun fons de ficció com per exemple el còmic o la novel·la juvenil, es situï a la planta baixa.

Biblioteca Pilarín Bayés (Vic)

Biblioteca Clara Campoamor (Cornellà del Llobregat)

PÚBLIC I USOS:

En aquesta àrea hi tenen cabuda usos molt diferenciats. Cada usuari depenent del moment i de l'ús ha de trobar el seu espai. Per una banda, ha de donar cabuda als que busquen espais de lectura i d'esbarjo per relaxar-se i estar tranquil, però també espais d'estudi amb taules i amb accés a ordinadors.

AMBIENTACIÓ:

Cal presentar la col·lecció de material físic i digital de la manera més clara, accessible i atractiva possible. Les necessitats i requeriments dels usuaris són diversos cada tipus de públic hi ha de trobar el seu lloc. Es podran distingir tres espais a nivell organitzatiu: espai de lectura formal i de treball amb taules i cadires, espai documental d'alta densitat amb els documents de coneixement amb prestatgeries altes i punts de consulta i un espai híbrid de baixa densitat documental més expositiva (per fer visibles els fons) amb punts de lectura informal –lectures individuals o compartides, amb dispositius o sense-.

TENDÈNCIES:

La interacció entre l'**espai físic** i l'**espai virtual** és crucial, això significa adaptar la comunicació de la biblioteca, i permet oferir serveis virtuals tant dins la biblioteca com fora.

A la Biblioteca Pilarín Bayés (Vic) i a la Biblioteca Gabriel Garcia Márquez (Barcelona) s'ofereixen les pantalles de "Novetats i +" que consisteixen en oferir visibilitat de serveis d'interès als usuaris. També permeten la descoberta de la col·lecció en base a les novetats, recomanacions i documents més prestats.

A l'Ørestad Bibliotek a Copenhaguen s'hi troba a l'accés una pantalla tàctil de grans dimensions amb un mapa de les funcions de l'edifici, i hi ha pantalles tàctils als laterals de les prestatgeries que informen de l'oferta de llibres de cada prestatge. Una gran part de la comunicació és basada en imatges i a tota la biblioteca hi ha iPads amb presentacions i informació sobre l'oferta de la biblioteca.

Biblioteca Pilarín Bayés (Vic)

Ørestad Bibliotek (Copenhaguen)

Fons còmic

El fons de còmic està prenent una importància cada vegada més gran a la biblioteca pública. S'ha de destacar el valor del còmic com a vehicle de la difusió de la lectura i les arts plàstiques, així com la diversitat de lectors que interpel·la, té una gran acollida tant pel lector infantil, jove com adult. La col·lecció de còmic està creixent en nombre de documents, seguidors i usos.

La trobem distribuïda en dues zones: el còmic l'adreçat al públic infantil, a la sala infantil i l'adreçat al públic jove i adult, a l'àrea general o a zones comuns com l'àrea d'acollida. Caldrà ubicar aquest fons en un espai fàcilment accessible i neutre per a que pugui apropar-se als diferents lectors potencials.

L'ambientació i mobiliari d'aquesta àrea ha de respondre als diferents públics i usos. S'haurà de combinar el mobiliari expositiu, atractiu i mòbil del fons amb el de lectura informal.

Jocs de taula

Els jocs de taula són un recurs cultural que cada cop trobem a més a les biblioteques per afavorir la participació, el lleure i fomentar l'aprenentatge. A més, potencien les habilitats cognitives, motrius i relacionals. Podem trobar jocs de taula de diverses temàtiques i per a totes les edats.

Les biblioteques dinamitzen els jocs creant espais de joc i oferint-los a través del servei de préstec. Caldrà ubicar aquest fons també en un espai relacional, fàcilment accessible i amb una certa tolerància al soroll

Cubicles de treball

Els cubicles de treball en grup i els cubicles de treball individual són espais de treball per afavorir l'estudi individual i altres per afavorir el treball en grup. Els cubicles pretenen crear nous espais per a l'aprenentatge.

La ubicació dels cubicles grupals ha de permetre el control visual des del taulell d'atenció al públic atès que requereixen una supervisió i atenció especial per part del personal de la biblioteca. Cal preveure que generen un nivell moderat de soroll.

Biblioteca Pilarín Bayés (Vic)

Biblioteca Josep M. Ainaud de Lasarte. Sagrada Família (Barcelona)

Idees clau de l'àrea d'informació i fons general

Espai situat principalment a la primera planta de la biblioteca.

Espai connectat a través de les escales amb l'àrea d'accés a la biblioteca.

Contempla tres espais a nivell organitzatiu: espai de lectura i treball formal, espai documental d'alta intensitat i espai híbrid més expositiu per a la lectura informal.

Caldrà disposar d'espais per al treball en grup i suport a l'aprenentatge amb una tolerància controlada al soroll per fomentar la col·laboració i la creació conjunta de coneixement. Tot això sense oblidar que l'espai d'interacció ha de conviure amb un espai de silenci i estudi, agradable i amb llum natural.

Àrea de diaris i revistes

CARACTERÍSTIQUES BÀSIQUES

Dimensió:	50 m2
Col·lecció:	70 títols en suport paper + subscripcions electròniques
Punts de lectura:	25 formals (taules i cadires) i informals
Dispositius:	Tauletes tàctils

DEFINICIÓ I SERVEIS:

Aquesta àrea concentra la col·lecció de revistes i diaris de la biblioteca. La seva consulta i lectura, tant en suport físic com digital, són els usos bàsics que s'hi contemplen. La biblioteca ofereix accés a les versions completes de les versions digitals i la disponibilitat a sala de tauletes tàctils per aquelles persones que no disposin de dispositius per consultar-les (la formació in situ en el ús s'emmarcarà en el programa d'alfabetització digital de la biblioteca). També ofereix la possibilitat a l'usuari d'emportar-se en préstec números antics de les revistes en suport paper.

UBICACIÓ:

Aquest espai s'ubicarà preferentment en contacte directe amb l'àrea d'accés per tal de fer visible la concepció de la biblioteca com a espai modern i en constant evolució, on la tecnologia i l'oci conviuen amb uns suports i usos més tradicionals.

PÚBLIC I USOS:

Des de joves a gent gran, alguns passaran per l'àrea de revistes a agafar una revista per endur-se-la en préstec i d'altres hi faran una estada més llarga, fent lectura a sala. La disponibilitat de tauletes tàctils possibilitarà la lectura de diaris i revistes en format electrònic. També facilitarà un primer contacte i la formació en l'ús d'aquests dispositius per part d'aquells que no en tinguin.

AMBIENTACIÓ:

L'ambientació i mobiliari d'aquesta àrea ha de respondre als diferents públic i usos de cadascun dels materials: combinarà l'espai de lectura informal amb el d'una consulta més formal amb taules i cadires. Caldrà considerar butaques amb suport integrat que facin còmoda la consulta de tauletes tàctils i d'altres dispositius portàtils (idealment amb connexió elèctrica pròxima).

TENDÈNCIES:

Les publicacions periòdiques són les que estan experimentant un creixement més ràpid pel que fa al creixement de lectors en suport digital. En revistes, aquest creixement ha motivat que moltes fins i tot hagin deixat de publicar-se en paper. En conseqüència, aquest és un espai que evolucionarà ràpidament en els propers anys i, tot i comptar amb fons en suport paper, la tendència serà a que aquest vagi desapareixent en favor dels suports digitals. La *Library at the Dock* de Melbourne integra pantalles tàctils per la consulta de diaris digitals a les taules¹⁰.

Idees clau de l'àrea de revistes:

Combina l'espai de lectura informal amb el de consulta més formal.

És un espai de relax que també s'usa per a la lectura informal d'altres documents de la biblioteca, per a ser-hi, com a refugi climàtic i per a la consulta de dispositius mòbils.

Àrea de música, imatge i joc

CARACTERÍSTIQUES BÀSIQUES

Dimensió:	40 m2
Col·lecció:	En funció de les necessitats municipals
Punts de lectura:	7 informals + punts videojoc
Dispositius:	Punts d'autoescolta i visionatge i pantalles. Punts per jugar amb consoles i ordinadors en línia.

DEFINICIÓ I SERVEIS:

Aquesta és l'àrea més lúdica de la zona general que recull el fons musical, cinema i videojocs. Oferirà la possibilitat de, a més de prestar-los, escoltar, visionar o jugar amb els materials del fons.

UBICACIÓ:

L'àrea de música i imatge s'ubicarà preferentment a la primera planta.

PÚBLIC I USOS:

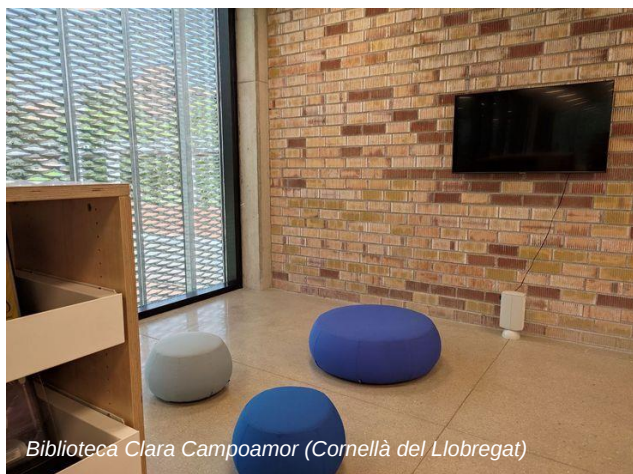
Cal considerar la convivència dels diferents públics i que el seu caràcter més lúdic pot ocasionar un nivell més alt de soroll que ha d'interferir el mínim possible en la resta de la biblioteca. Els joves faran més ús de les consoles, mentre que el públic a partir de mitjana edat seran els principals usuaris del fons musical i cinematogràfic.

AMBIENTACIÓ:

L'ambientació d'aquesta àrea serà lúdica i informal. En el disseny i distribució d'aquest espai s'han de tenir en compte les característiques dels diferents tipus de suport dels documents que formen la col·lecció, així com el seu ús (audició, visionat, joc). Es pot valorar alguna solució com el tancament amb vidre d'una part de l'espai per a que faci compatible aquest ús amb l'estudi i la lectura en silenci.

L'àrea disposarà d'un **espai gamer o de videojocs** diferenciat de la resta. L'espai ha de ser atractiu, confortable i ha de facilitar la socialització. El públic prioritari a qui va dirigit és el jove però no exclou el públic adult. Es buscarà la màxima personalització i flexibilitat dels espais (diferents configuracions del mobiliari, etc.) i l'autonomia dels usuaris. Disposarà de punts per jugar on es podrà trobar consoles i també ordinadors per a jugar en línia.

¹⁰ <https://www.flickr.com/photos/86368696@N03/14271640348>

Biblioteca Clara Campoamor (Cornellà del Llobregat)

Tabakalera (Donostia-San Sebastián)

TENDÈNCIES:

Les formes de consum de música i audiovisuals han evolucionat ràpidament en els darrers 10 anys. De la reproducció de la informació emmagatzemada en suports òptics com el cd o el dvd, es va passar a la descàrrega de fitxers i en l'actualitat ha evolucionat a l'"streaming", o escolta online en temps real, sense descàrrega. Actualment la biblioteca pública ofereix únicament la possibilitat d'escolta, visionat i préstec de suports òptics però s'espera que la seva oferta de serveis s'ampliï en els propers anys per donar resposta a les noves necessitats. En conseqüència, aquest és un espai que evolucionarà ràpidament.

Les biblioteques *Pilarín Bayés de Vic* i *Carles Rahola de Girona*¹¹ són un bon exemple de serveis innovadors i de com generar comunitat al voltant de la col·lecció musical.

Biblioteca Carles Rahola (Girona)

Biblioteca Pilarín Bayés (Vic)

¹¹ <https://bibliotecagirona.gencat.cat/ca/detall/noticies/78RPM>

Zona per a infants i famílies

ESTÀ FORMADA PER

Àrea d'informació i fons infantil

Espai de petits lectors

Espai de tallers infantil

La zona infantil de la biblioteca és el primer equipament cultural i d'aprenentatge fora de l'àmbit curricular al qual s'adrecen els infants i les famílies. Està destinada al públic infantil, des de la primera infància fins als 12 anys, en relació amb l'etapa d'escolarització primària, i els seus acompanyants. L'espai dedicat als infants és una zona que ha de disposar de personalitat pròpia dins la biblioteca.

Les accions en el foment de la lectura i l'ús de la informació, la funció de suport a la formació curricular i la funció socialitzadora de la biblioteca dins la comunitat marquen les necessitats i les peculiaritats d'uns espais que evolucionen cap a uns usos més flexibles i socials. Aquesta zona ha de satisfer les necessitats de suport al lleure, la creativitat, l'experimentació, la formació (tant formal com no formal), i el desenvolupament del procés de socialització dels infants. Així mateix, ha de ser un focus central de promoció de l'hàbit lector i de formació en les habilitats TIC dels infants.

L'espai haurà de ser prou flexible i tenir les condicions acústiques per tal de permetre la realització d'activitats de difusió de de petit format, les activitats formatives, etc. de forma simultània amb l'activitat de la biblioteca. La implicació de professionals i col·lectius artístics i creatius en el disseny i decoració dels espais, farà més atractiva i interactiva la zona per infants i famílies.

Àrea d'informació i fons infantil

CARACTERÍSTIQUES BÀSIQUES

Dimensió:	200 m ²
Col·lecció:	5.600 documents + accés a ebiblio
Punts de lectura:	32 formals (taules i cadires) i informals incloent-hi l'espai de petits lectors
Taulell d'atenció	Disposarà d'un taulell d'atenció al públic
Dispositius:	2 ordinadors d'ús intern 1 catàleg 2 internet i + Tauletes tàctils Pantalla informativa Impressora

DEFINICIÓ I SERVEIS:

Disposarà de servei d'informació, servei de consulta i lectura, suport a la formació, servei d'internet i + (ordinadors amb accés a Internet i ofimàtica) i de dinamització cultural.

UBICACIÓ:

Per les seves característiques, públic usuari i nivells de soroll és fonamental que la zona per infants i famílies estigui ben aïllada acústicament de la resta d'espais de la biblioteca. Aquest espai s'ubicarà preferentment a la planta baixa.

PÚBLIC I USOS:

L'àrea infantil i familiar és la zona amb uns usos de més alta intensitat de la biblioteca. Hi ha un consens més o menys generalitzat pel que fa a la definició de la tipologia d'usuaris d'una àrea infantil:

- Públic infantil i familiar que demanda atenció des de la primera infància fins als 12 anys.
- Públic escolar que ve a la biblioteca per demanda de la institució educativa.
- Entitats i professionals relacionats amb l'àmbit infantil de dins o fora del propi territori.

L'estructura familiar és complexa i el dia a dia actual de les famílies no permet gaudir de gaire temps de relació amb els fills. Aquest fet provoca una demanda creixent d'activitats i espais on es pot compensar aquesta manca de temps i de relació. Les famílies necessiten un acompanyament, disposar d'uns equipaments que donin resposta als seus dubtes i a les necessitats lectores, d'aprenentatge i de lleure dels seus infants.

Tot i que l'activitat es realitzarà de forma dual basada en els suports tradicionals (llibres) i en les TIC, es potenciarà l'ús dels ordinadors, tauletes i diversos dispositius no només per a accedir a la col·lecció electrònica, sinó també per accedir a Internet, com a suport a les activitats de difusió, a la creació, al foment de la lectura, etc.

AMBIENTACIÓ:

Cal apostar per una àrea infantil i familiar que sigui un espai integrador d'aquesta realitat i de les condicions que requereixen:

- Espai amb zones diferenciades (suport als deures, lectura informal, col·leccions diferenciades...) que no siguin estàtiques en el temps.
- Àrees que permetin més l'exposició de la col·lecció.
- Mobilitat del mobiliari. Evitar angles i arestes per prevenir possibles accidents. Disposar de mobiliari adequat tant pels infants com pels adults que els acompanyen. Preveure espai per l'aparcament de cotxets.
- Espais integradors on els infants amb discapacitats normalitzin la seva presència i l'ús de la biblioteca.
- Espai connectat i endolls per a dispositius mòbils.

Seguint el patró de de l'Àrea d'informació i fons general de la zona d'adults, a l'Àrea d'informació i fons infantil es podran distingir tres espais a nivell organitzatiu: l'espai de lectura formal i de suport als deures -amb taules i cadires de diferents mides-; l'espai documental d'alta densitat amb els documents de coneixements; i un espai híbrid de baixa densitat documental més expositiu amb punts de lectura informal -lectures individuals o compartides, amb dispositius o sense-. El fons documental es podrà organitzar per centres d'interès, entre els que destacarà el "Racó de famílies" amb documents relacionats amb la criança i l'educació dels infants, on les famílies i educadors poden trobar resposta als seus dubtes, inquietuds i neguits.

La configuració i organització dels espais s'estructurarà a partir del mobiliari i l'equipament. El fons en format llibre es distribuirà en bucs i en prestatgeries que no haurien de superar el metre i mig d'alçada. En relació a aquest fons caldrà preveure sobretot diferents elements expositors movibles, que permetin diferents configuracions i que a més permetin també la integració de mitjans audiovisuals.

TENDÈNCIES:

Les noves generacions, dels considerats ja nadius digitals, comparteixen els models de lectura tradicionals amb els nous models de lectura en la que la tecnologia hi té una important implicació. No es pot abordar la lectura com l'única entrada al món de la cultura i la formació: la imatge, l'art, la música, l'experimentació ofereixen també "lectures", i la zona per infants i famílies de la biblioteca és la primera porta d'accés a l'aprenentatge al llarg de tota la vida. Aquestes premisses afecten de forma directa a l'espai i la concepció de la seva evolució i flexibilitat al llarg del temps.

Idees clau de l'àrea infantil

- Espai situat a la planta baixa i connectat amb el vestíbul d'entrada.
- El públic familiar és prioritari i de molt alta intensitat de la biblioteca.
- Incorporarà una sala de tallers infantil per acollir les activitats d'experimentació adreçades a aquest públic promocionades per la biblioteca.

Biblioteca Josep Pla (Sant Pere de Ribes)

Espai de petits lectors i d'activitats

CARACTERÍSTIQUES BÀSIQUES

Dimensió:	35 m ²
Col·lecció:	Contes en bucs
Punts de lectura:	Punts de lectura informals
Requeriments:	Evitar angles i arestes per prevenir possibles accidents. Preveure espai per l'aparcament de cotxets i un petit espai adequat per a l'alletament dels bebès.

DEFINICIÓ I SERVEIS:

Espai específic dedicat als més petits (zero-cinc anys) i destinat també a les activitats de promoció de lectura (hora del conte i altres activitats infantils). La seva configuració ha de permetre aquesta polivalència.

UBICACIÓ:

Vinculat als espais més informals de la zona infantil, aquest espai lúdic té com a objectiu facilitar als adults l'apropament dels més petits al món de la lectura.

AMBIENTACIÓ:

Estarà organitzada amb mobiliari i material segur i adequat a l'edat dels lectors que utilitzaran aquesta àrea (tant la petita infància com els adults que els acompanyen).

Biblioteca Mn. Joan Avinyó (Cubelles)

Espai de tallers infantil

CARACTERÍSTIQUES BÀSIQUES

Dimensió:	40 m ²
Punts de lectura:	Cadires
Requeriments:	Taules plegables, pica, pissarra digital

DEFINICIÓ I SERVEIS:

Espai tancat per a facilitar la realització de tallers de creació i experimentació amb infants i famílies, el treball en grup i la formació d'usuaris en grups petits.

UBICACIÓ:

El taller estarà ubicat dins de la sala infantil i tindrà connexió directa amb l'àrea més lúdica de la sala i els lavabos infantils. Estarà separat per una paret de vidre que permeti un mínim aïllament acústic.

AMBIENTACIÓ:

Ha de disposar de mobiliari que faciliti una organització de l'espai, segons necessitats, i adaptable tant per a treball amb material documental com per a treballs manuals. És recomanable que hi arribi aigua i es pugui col·locar una o dues piques.

Biblioteca Francesc Pujols (Martorell)

Zones inspiradores per infants i famílies

- *Children's Area Design in Libraries* (tauler de Pinterest)
<https://www.pinterest.com/warrib/childrens-area-design-in-libraries>
- *How To Design Library Space with Kids in Mind* (article de LibraryJournal)
<http://lj.libraryjournal.com/2012/10/buildings/lbd/how-to-design-library-space-with-kids-in-mind-library-by-design-fall-2012>
- *Amazing Reading Nooks: Create Cozy, Inventive Reading Havens in Your Library* (article de School Library Journal)
<http://www.slj.com/2014/04/public-libraries/look-a-nook-create-a-cozy-haven-for-reading-with-inventive-space-design>
- Feinberg, Sandra ;Keller, James R.*Designing Space for Children and Teens in Libraries and Public Places*. Chicago: American Library Association, 2010. 192 p. ISBN-13: 978-0-8389-1020-7.
- *Designing Library Space for Children*. The Hague: International Federation of Library Associations and Institutions, 2012. (IFLA Publications; 154). ISBN 978-3-11-023216-5.

Espai de treball intern

La zona de treball intern concentrarà els espais destinats a la direcció i administració de la biblioteca i el desenvolupament de determinades tasques que difícilment es poden realitzar en els espais públics. Tot i ser una zona d'ús restringit al personal de la biblioteca haurà d'estar ben comunicada amb les àrees de servei públic.

La zona estarà integrada per: el despatx de direcció, l'espai de treball intern, el dipòsit documental, el magatzem logístic, el magatzem logístic de la Xarxa Municipal i l'espai de descans pel personal.

CARACTERÍSTIQUES DELS ESPAIS

Despatx de direcció	20 m ²	Despatx de direcció de la biblioteca. Disposarà d'una taula de despatx, prestatgeria i una petita taula de reunions.
Espai de treball intern amb dipòsit documental	65 m ²	L'espai de treball és on es fa el procés tècnic dels nous documents que s'incorporen així com altres treballs tècnics com el suport informàtic, la gestió i administració del web i les bases de dades, etc. El dipòsit documental és l'espai que acollirà el material documental que no és de lliure accés. Hi haurà, a més de les prestatgeries, una taula de treball.
Magatzem logístic	15 m ²	El magatzem logístic és l'espai destinat a l'emmagatzematge del material no documental necessari per al correcte funcionament de la biblioteca: material fungible, materials i aparells de suport, etc.
Espai de descans pel personal	15 m ²	Sala pel descans del personal, amb una lleixa que inclogui una pica i espai per a algun aparell electrodomèstic. Caldrà tenir també presents els serveis sanitaris per al personal de la biblioteca.
TOTAL m²	115 m ²	

Zones logístiques i de circulació

A més de les zones descrites anteriorment i dimensionades en el quadre de superfícies, caldrà preveure els següents espais:

CARACTERÍSTIQUES DELS ESPAIS

Espai per a l'equip de neteja	Cal preveure a més de la cambra de neteja, espai amb taquilles pel personal, així com prestatges pel material necessari. Arreu de l'edifici s'ubicaran els endolls necessaris pels serveis de neteja.
Sala d'instal·lacions	Acollirà tots els quadres generals i armaris, màquines de regulació de sistemes elèctrics, d'aire condicionat, aigua, etc.
Espai manteniment edifici - magatzem	En aquest es contempla l'existència d'una sala per a magatzem del material pel manteniment intern de l'edifici.

Zona exterior

ESTÀ FORMADA PER	
	Jardí de la biblioteca
	Servei de restauració mòbil
	Accés exterior
	Connectivitat entre l'interior i exterior

El disseny de l'espai públic pot contribuir a reforçar el rol de la biblioteca pública. És a dir, l'espai públic pot respondre a la finalitat de generar espais de trobada a l'entorn de la biblioteca; pot ser un espai on es difongui la col·lecció de la biblioteca en qualsevol dels seus formats; pot contribuir a complementar l'activitat de la biblioteca en reptes de ciutat i també pot ser un espai per a crear coneixement compartit entre tots ells.

La importància essencial dels espais exteriors a les biblioteques recau en **la promoció del benestar de les persones i els estils de vida saludables que comencen dins de la biblioteca i continuen a l'exterior**.

Els espais exteriors són útils perquè permeten als usuaris gaudir de l'entorn natural mentre tenen accés a les comoditats de la biblioteca. Per dissenyar-los prèviament cal definir les activitats, usos i els condicionants que determinaran els aspectes de disseny.

El jardí de la biblioteca obert al barri

CARACTERÍSTIQUES BÀSIQUES	
Dimensió:	600 m ²
Punts de lectura:	Punts de lectura informal, punts de trobada grupal, espai per a espectacles o grades (mobiliari exterior)
Requeriments:	Connexió wifi potent, equips de so, taules plegables, expositors mòbils, carpes, etc.
Altres requeriments	Espai al magatzem de la biblioteca per al mobiliari exterior i mòbil.

DEFINICIÓ I SERVEIS:

L'espai de jardí o plaça de la biblioteca s'integra al barri que l'envolta oferint una àgora de coneixement, pensament crític i benestar de les persones.

Oferir serveis i realitzar activitats més enllà dels murs de l'equipament és una excel·lent forma de donar a conèixer la biblioteca i d'arribar a nous públics. Per tant, seria molt **recomanable potenciar l'ús del jardí al llarg de l'any habilitant espais de relaxació, de trobada, de lectura informal on oferir alguns serveis com la programació d'activitats i la connexió wifi**. Alguns exemples de servei són:

- **Espais per a llegir i relaxar-se.** Les biblioteques han estat tradicionalment llocs on les persones han buscat inspiració i relaxació. Els espais exteriors són una oportunitat per ampliar el servei de lectura tranquil·la i estudi fora dels murs de la biblioteca cap al jardí de lectura.

La biblioteca pot oferir una varietat d'opcions a l'aire lliure com zones d'ombra, zones assolellades, zones per estar-hi de forma individual, en grups reduïts o de forma comunitària. Si a aquestes zones hi afegim un fort senyal de wifi exterior, les persones utilitzaran aquests espais per a treballar, mantenir trobades, celebrar reunions així com per a la lectura i la contemplació.

- **Espais per a activitats i tallers.** Els espais a l'aire lliure també ofereixen un entorn idoni per a la l'aprenentatge i la divulgació mitjançant la creació i experimentació. Espais oberts als veïns per a aprendre fent i per a desenvolupar projectes dirigits no només a estudiants i famílies sinó també a persones de totes les edats; adults i sèniors. Fomentant les relacions intergeneracionals i l'intercanvi d'habilitats i experiències entre persones.

Els espais exteriors de les biblioteques són un espai públic amb una potencialitat difusora de les diferents polítiques municipals. Les activitats poden ser de tot els àmbits del coneixement, tant projectes de lectura, escriptura, artístics, científics, mediambientals i mobilitat com tecnològics analògics i digitals. La biblioteca pot acollir i visualitzar i difondre horts comunitaris i donar suport al consum de productes locals, de km 0 i ecològics, biblioteques de llavors i serveis inclusius. També poden acollir hores del conte, projeccions de cinema i concerts.

UBICACIÓ:

El jardí o plaça de la biblioteca ha de donar continuïtat a la trama urbana. És fonamental la connexió directa al barri. Caldrà estudiar si fer un tancament perimetral.

La plaça ha de comptar amb diversos espais que responguin a diferents usos:

- Àrea amb grades o similar per a la realització d'activitats. Valorar la possibilitat fixar suports per a l'ancoratge de tendals o lones plegables per a la protecció solar.
- Àrea amb mobiliari per a compartir en grup
- Àrea amb mobiliari per a la relaxació i la lectura individual

AMBIENTACIÓ:

El jardí ha de disposar de mobiliari mòbil i pops up per a fomentar el rol de biblioteca de la descoberta, l'experimentació i l'accés, intercanvi i creació de nou coneixement.

És un espai **flexible i temporal** que transforma l'espai a partir de noves idees que sorprenen als usuaris. Els elements mòbils es poden presentar com qualsevol espai, exposició o mobiliari no tradicional per oferir serveis i programes de la biblioteca d'una manera inesperada o permeten als bibliotecaris experimentar amb serveis no tradicionals. Exemples d'elements mòbils poden ser des de prestatgeries mòbils, un jardí de lectura a l'aire lliure, exposicions temporals en diferents formats, instal·lacions d'art a l'espai públic (pintura, escultura, audiovisual,...), carpes per activitats, projeccions de cinema etc.

Servei de restauració mòbil

Es valorarà la possibilitat d'oferir un servei de restauració mòbil en un establiment tipus quiosc o foodtruck al jardí o plaça exterior de la biblioteca amb l'objectiu d'ampliar l'oferta de restauració a l'entorn més proper. Aquest servei incorporarà la possibilitat de vendre begudes i menjar ambulant al públic de la zona.

Caldrà tenir present la normativa municipal relativa a aquests establiments, especialment quant a l'estabilitat del servei. També caldrà determinar la zona d'emplaçament en el marc de la plaça pública per a que no dificulti els usos centrats a la lectura i les activitats. Aquest punt de restauració haurà de disposar de subministrament d'aigua i electricitat.

Accés a la biblioteca des de l'exterior

CARACTERÍSTIQUES BÀSIQUES

Requeriments:	Aparcament de bicicletes i monopatinis elèctrics.
---------------	---

DEFINICIÓ I SERVEIS:

Les biblioteques, sobretot en zones urbanes, han de garantir la seva inclusió en passeigs i recorreguts urbans a peu i en bicicleta per fomentar d'una banda, una vida activa de les persones i, per l'altra, l'activació econòmica de l'entorn.

L'ús de bicicletes i vehicles sense motor ha d'anar complementat no només, d'un aparcament preferiblement cobert i sinó també d'una circulació segura i senyalitzada. Els camins han d'estar ben il·luminats i connectats amb parcs i altres camins.

Connectivitat entre l'interior i exterior

CARACTERÍSTIQUES BÀSIQUES

Requeriments:	Plantes i vegetació autòctona.
----------------------	--------------------------------

DEFINICIÓ I SERVEIS:

Els edificis també ofereixen espai exterior a través de les diferents solucions arquitectòniques: A continuació recollim diferents exemples que poden inspirar el disseny dels exteriors de les biblioteques públiques diferenciats per diferents usos:

- **Transparència.** La transparència i permeabilitat de l'edifici permetrà invitar als vianants a entrar a la biblioteca. Cal posar en valor l'obertura dels espais de l'àrea d'accés i la planta baixa amb l'espai exterior per a ser vista des de fora amb parets de vidre i grans finestres.
- **Porxos i aparadors.** Permeten obrir i integrar la biblioteca al carrer amb el qual limita donant continuïtat als serveis que s'ofereixen a l'interior. Es busca que les persones es facin seu aquest espai i l'integrin com una extensió de la biblioteca per a un ús expositiu, difusor, activitats, conversa o lectura. És essencial que aquest espai estigui cobert per resguardar-se de la climatologia.
- **Terrasses i terrats.** Els espais en aquestes zones són per a esdeveniments, recitals i tallers, tant diürns com nocturns. Es poden complementar amb arbres, arbustos, plantes silvestres i flors per a ocells i grades i mobiliari per a la lectura.
- **La naturalització dels espais.** Altres actuacions per afavorir vides més saludables estan relacionades amb la incorporació de més espais verds, potenciant la vegetació autòctona. En alguns casos s'aprofita les cobertes dels edificis, terrasses i murs per assolir més superfície verda. En altres, la creació de nous espais verds en antigues zones dures i la integració de l'edifici en jardins ja existents.

Biblioteca Francesc Pujols (Martorell)

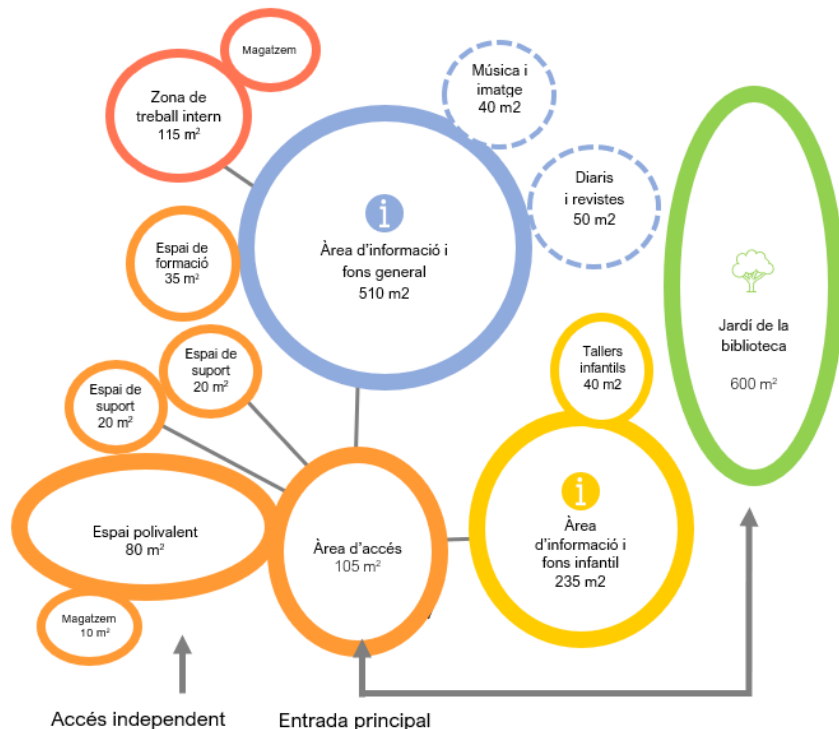

Pica a la terrassa de la Biblioteca de Corró d'avall (Les Franqueses del Vallès)

Biblioteca de Marianao: quadre resum dels recursos

	Superfície de programa	Punts d'atenció al públic	Col·lecció	Prestatgeries	Punts de lectura	Ordinadors
Zona d'acollida i promoció	260	1		Expositors	104	13
Àrea d'accés	105	1		Expositors		1 treball intern + 1 catàleg + RFID
Autoprèstec	10					
Espai polivalent	80				70	1 portàtil
Magatzem espai polivalent	10					
Espai de suport 1	20				12	
Espai de suport 2	20				12	
Espai de formació	35				10	10 portàtils
Zona general	565	1	20.670	619 m lin. + mòduls	93	11
Àrea d'informació i fons general	510	1	20.600	586 m lin.	61	2 treball intern + 2 catàleg + 7 internet i+
Àrea de diaris i revistes	50		70 títols	19 m lin.	25	
Àrea de música i imatge	40		En funció necessitats	14 m lin. + mòduls	7 + videojoc	
Zona infantil	275	1	5.600	141 m lin. + 3 mòduls + bucs	32	6
Àrea d'informació i fons infantil	200	1	5.600	141 m lin. + 3 mòduls		2 treball intern + 2 catàleg +2 internet i+
Espai petits lectors	35			bucs		
Espai tallers infantils	40					
Zona de treball intern	115	0		135 m lin.		2
Despatx de direcció	20			10 m lin.		1 treball intern
Espai de treball intern i dipòsit documental	65		5.000	125 m lin.		1 treball intern
Magatzem logístic	15					
Espai de descans	15					
Total global de programa	1.270 m²	3 taulells	26.200 documents +5.000 dipòsit documental	895 m lin. + mòduls + bucs + expositors	229 punts + videojoc	32 ordinadors totals 7 treball intern+ 1 portàtil 14 ordinadors d'ús públic 10 portàtils espai multimèdia RFID

Biblioteca de Marianao: organigrama funcional de les àrees d'ús públic

La configuració dels espais s'haurà d'adaptar als diferents serveis, usos i públics destinataris tal i com s'especifica en les descripcions de l'apartat anterior del present document.

Cal que en tot l'edifici es tingui en compte la no existència de barreres arquitectòniques, que les disposicions i interconnexions entre diferents sales i àrees sigui lògica i de fàcil orientació. S'ha de facilitar l'ús còmode de la biblioteca i dels seus serveis.

És important també que en cada espai hi hagi visibilitat controlada des del punt d'atenció al públic, sense ombres constructives en la definició de la planta.

Segons la tipologia de documents, físics o digitals, i els usos que es preveuen es poden distingir diferents zones, però aquesta divisió és cada vegada més diluïda gràcies a la mobilitat que garanteixen els dispositius i les xarxes. Per això és preferible espais oberts, amb pocs tancaments, o amb tancaments mòbils, sempre que l'arquitectura ho permeti i diferenciar els espais a partir del mobiliari. En tot cas, és preferible una zonificació dels espais que tingui en compte aspectes de circulació i mobilitat d'usuaris, personal i materials, que tingui en compte també el confort acústic per sobre d'altres consideracions referents als tipus de documents.

Caldrà preveure l'ús independent de l'espai polivalent amb accés als lavabos. El quadre de comandament de les instal·lacions estarà a l'àrea d'accés.

La flexibilitat que s'aconsegueixi condicionarà la quantitat de transformacions i remodelacions posteriors. Seria òptim que el plantejament d'infraestructures d'instal·lacions, distribucions i mobiliaris permetés fer canvis d'activitat sense pràcticament haver de fer-hi obres, així les possibilitats de quedar obsolet a nivell d'ús es minimitzen.

Personal i hores d'obertura

D'acord als Estàndards de Biblioteca Pública de Catalunya, les hores setmanals de servei i el personal mínim per a gestionar una biblioteca de proximitat com la de Marianao és:

PERSONAL I HORARI DE LA BIBLIOTECA DE PROXIMITAT		
Personal total	7	
Director bibliotecari	1	a càrrec de la Diputació de Barcelona
Bibliotecari	0-1	a càrrec de la Diputació de Barcelona
Tècnics auxiliars	4	a càrrec de l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat
Ajudant de serveis	0-1	a càrrec de l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat
Jornada de treball	35	hores setmanals
Hores setmanals de servei	35	

Cal considerar que el Pla de Biblioteques de Sant Boi de Llobregat de 2007 (pàgina 41), considerant que l'àrea de cobertura de la tutora biblioteca supera els 30.000 habitants, aposta per la franja alta de la forquilla dels Estàndards.

El càlcul de la plantilla es basa en una jornada de treball de 35 hores setmanals, excepte la direcció de l'equipament que té una jornada de treball de 37,5 hores setmanals.

D'acord als Estàndards, l'horari mínim d'obertura del servei al públic de la Biblioteca de Marianao de Sant Boi de Llobregat és de 35 hores setmanals.

L'establiment i incorporació de perfils professionals complementaris a la biblioteca dependrà de factors com noves necessitats d'oferta de serveis i gestió de les necessitats comunitàries o de personal que doni servei al conjunt de la Xarxa de Biblioteques de Sant Boi de Llobregat.

Valoració econòmica

Les dades que es donen a continuació són orientatives i indiquen la previsió dels costos d'inversió i de manteniment anual de la biblioteca. Els preus de referència a partir dels quals s'han realitzat els càlculs són del 2023.

Despeses d'inversió inicial

Per a la posada en funcionament de la biblioteca caldrà preveure una despesa d'inversió inicial aproximada de 4,4 milions d'euros.

L'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat es farà càrrec de 4,1 milions d'euros corresponents a l'obra civil, mobiliari, equipament audiovisual, l'equipament RFID i l'equipament informàtic de l'espai de formació.

La Gerència de Serveis de Biblioteques de la Diputació de Barcelona aportaria 340.000 € per a fons documental i l'equipament informàtic de la resta de la biblioteca.

Aquests valors poden veure's sotmesos a canvis per modificacions dels preus de referència.

Concepte		Ajuntament de Sant Boi de Llobregat	Gerència de Serveis de Biblioteques
Obra i equipament	Obra civil ¹²	3.630.000 €	
	Mobiliari i equipament audiovisual ¹³	496.000 €	
	Equipament RFID ¹⁴	25.000 €	
	Equipament informàtic ¹⁵	20.000 €	50.000 €
Fons	Fons documental (biblioteca nova)	-----	290.000 €
Despesa total per administracions		4.171.000 €	340.000 €

¹² Valor de referència per al càlcul del Pressupost d'Execució per al Contracte d'obra. 2.200 €/m² construït (1.561 € en el cas de tenir l'estructura). Aquest cost pot variar segons el projecte i cal afegir les despeses derivades del concurs, la redacció del projecte arquitectònic i direcció d'obra.

¹³ Costos de referència 340 €/m² útils. Cal afegir les despeses de concurs i redacció del projecte de mobiliari.

¹⁴ Els preus de l'equipament de la radiofreqüència poden variar en funció dels models escollits. Aquest càlcul no contempla la bústia de retorn automatitzada. En cas de considerar-se caldria sumar-hi el cost d'aquesta, valorat en 46.000 €.

¹⁵ Costos orientatius, caldrà definir el projecte i les necessitats municipals específiques per concretar la inversió en equipament informàtic (espais Lab, pantalles i pissarres digitals, portàtils i dispositius mòbils, etc..)

Despeses anuals de funcionament i manteniment

A continuació es detalla la previsió econòmica de la despesa operativa anual de la futura Biblioteca de Marianao per conceptes i administracions. Per fer-ho s'han considerat els costos operatius de la xarxa urbana, els costos operatius de biblioteques de característiques similars així com els costos de personal actuals.

Concepte	Ajuntament de Sant Boi de Llobregat	Gerència de Serveis de Biblioteques
Fons i activitats de promoció de la lectura	15.000 €	15.000 €
Manteniment equipament, subministraments i consums	90.500 €	32.000 €
Personal	205.000 €	92.000 €
Repercussió dels serveis centralitzats	-----	19.500 €
Despesa total per administracions	310.500 €	158.500 €

Per al funcionament i manteniment de la Biblioteca de Marianao caldrà preveure una despesa anual màxima aproximada de 469.000 €, que aniran a càrrec de l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat (310.500 €) i de la Diputació de Barcelona (158.500 €).

Aquesta és una previsió econòmica orientativa que s'ha realitzat seguint el model de conveni que la Gerència de Serveis de Biblioteques té signat amb els ajuntaments i a partir de les dades econòmiques actuals de la Xarxa urbana de Sant Boi de Llobregat.

L'estimació econòmica de la despesa operativa anual està condicionada principalment pel nombre definitiu de personal que formi la plantilla i per la política salarial de l'ajuntament. Per fer el càlcul de les despeses de personal s'ha considerat el personal previst al Pla de Biblioteques, equivalent a la franja alta dels Estàndards.

A més d'aquestes despeses anuals, l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat haurà de preveure també cada 10 anys una partida extraordinària per a la renovació de l'edifici, mobiliari i equipament audiovisual; i una altra cada 5 anys per a la renovació de l'equipament informàtic.